

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXVI. letnik.

V Ljubljani, april 1909.

IV. zvezek.

Sopraznik Marije Device sedem žalosti.

Podoba žalostne Matere božje.

Komu naj te primerjam, hči Sijonska?
Ker velika je tvoja bolečina kakor morje.
Jerem. 2, 13.

Ko je prerok Jeremija gledal opustošeno mesto jeruzalemsko, kako so razpale krasne palače v prah, kako so bili umorjeni poglavarji ljudstva, ljudstvo samo pa v babilonsko sužnost odpeljano, tedaj je vzkliknil žalostno: „Komu naj te primerjam, da bi te potolažil, o devica, hči Sijonska . . .?“ V duhu pa je videl prerok Jeremija v daljni prihodnosti drugo sveto Devico, o kateri je tudi mogel reči: „Komu naj te primerjam . . .?“ Ta Devica je bila Marija — in danes je praznik žalostne Matere božje. Premišljujmo torej danes bolečine Marijine! Pokazal vam bom podobo žalostne Matere božje in to podobo si vzemite seboj za spomin na današnji njen praznik. Govoril bom o žalostni Materi božji. Zakaj? Zato, ker trpečega Jezusa brez Njegove trpeče matere ne moremo popolnoma razumeti, in drugič zato, ker se Marija še vse premalo ljubi in časti v svoji ponižnosti.

1. Od Ninive, glavnega mesta Asirije, je peljala nekdam široka cesta v Ekbatano, glavno mesto Medije. Na tej cesti vidim v duhu iti neko osivelo mater. Žalost ji pokriva lice in neka velika bolečina teži njeno srce. Ona gre po hribu navzgor in

končno pride do vrhunca. Ko pride na vrh, tedaj se ozira okoli, gleda daleč tje v daljave, in ko njeno oko ne najde tistega, kar išče, tedaj se zgrudi na tla in sedeč na vrhu hriba pretaka grenke solze in toži, kakor beremo v bukvah Tobijevih. XI. 4.: „Oh, moj sin! Ti luč mojih oči, ti palica moje starosti, ti tolažba našega življenja.“

Morda poznate, dragi moji, kdo je bila ta žena. Bila je blaga mati Ana, mati Tobijeva, ki je jokala za svojim sinom. Toda, ali pa veste tudi, kolika je bolečina, ako se mora materino srce ločiti od svojih otrok? Ko je prišla ura ločitve, tedaj je šel Jezus še enkrat v Betanijo, da kot dober otrok vzame slovo od svoje matere takole: „Ljuba mati, poglej, moja ura je prišla. Jaz grem, da izpolnim voljo svojega nebeškega Očeta; jaz bom poganom izdan, bičan, kronan, križan. Mati, kaj hočeš, da storim? Tvoje ure naj ne bodo žalostne! Jaz se ločim od tebe, da te zadnjikrat vidim s križa na gori Kalvariji.“ In Marija je nagnila svojo glavo, kakor bi hotela reči: „Gospod, Tvoja volja naj se zgodi; jaz sem dekla Gospodova.“ Pač so solze zakrile njeno lice in žalostno je morda tudi ona zaklicala: „O nebeški Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih od mene!“

Tako je torej Marija sama ostala; sv. Jožef, njen zvesti ženin, se je že prej ločil od sveta; edini sin, njena ljubezen, tolažba njene starosti, se ne bode povrnil več nazaj. O, kaj naj rečem o Tebi, Marija da bi te potolažil! Da, spomnim se tistih besedi Simeonovih: „In tvojo lastno dušo bo meč bolečin presunil.“ V duhu vidim nazaj, kako iščejo Herodovi meči nedolžno dete Jezusa, vidim kako beži v Egipt, kako izgubi dvanajstletnega Jezusa v tempeljnu. V resnici, kako so se izpolnile Simeonove besede! — Ako je bil sv. Frančišek Serafinski tako čuteč, da ni imel samo usmiljenega srca za ljudi, ampak tudi za živali, če je videl, da so peljali kako jagnje, da bi ga zaklali, tedaj ga je odkupil, če je videl kako ujetu ptico, tedaj jo je izpustil svareč jo, naj se ne da več ujeti, o dragi moji, kako čustvo je moralo biti šele v srcu Matere božje, v srcu Matere usmiljenja. Kaj je moralo pretrpeti to materino srce, ko vidi da trpi edini sin, katerega je pod svojim srcem nosila, ga vidi ujetega, katerega je tako varovala, ga vidi s pljunki omadeževanega, katerega je dojila, ga vidi v raztrgani vojaški plašč oblečenega, katerega je tako skrbno oblačila. Vse to vidi mati sama in nikogar ni, ki bi jo tolažil. V resnici je hudo trpeti brez sočutja! Elija je trpel,

pa roka vdove je skrbela zanj, David je veliko trpel od svojega sina Savla, pa imel je zvestega prijatelja Jonatana, Jeremija je veliko trpel od svojih domačinov, pa neki človek je imel usmiljenje z njim; samo naša ljuba mati Marija mora reči s psalmistom: „Čakala sem na tolažbo, pa je nisem našla.“ O kaj hočem reči tebi, o Devica, da bi te potolažil; ker velika je tvoja bolečina kakor morje. Če povabim kristjane, naj imajo sočutje do tebe, o Marija, tedaj mi bode marsikdo odgovoril: „Za vse druge je imam, samo za Marijo ne!“

Srečen bi bil, če bi mogel reči, da so sedaj Marijine bolečine pri kraju; kajti največja bolečina še čaka njeno srce! Kajti tam na koncu trpljenja vidim križ, na križu Kristusa in pod križem njegovo mater! Premišluj, krščanska duša, kaj trpé matere, če se sinovi ločijo, kadar gredo v vojsko. In tukaj — Jezus in Marija na Kalvariji. Strašen pogled! Kako ji bije srce in tihe solzé ji teko po licu. O matere, poglejte tukaj svojo kraljico! Jezusa, katerega je nekdanj tako na rahlo položila v leseno zibelko, vidi sedaj tudi na lesu, toda na vse drugačnem, Jezusa, ki ga je tako ljubo nosila v svojem naročju, vidi pribitega — o žalosten pogled! Še ji done po ušesih kletvine Jezusovih sovražnikov, še ji pretresajo udarci žebeljev njeno srce. Če hočem Jezusa in Marijo primerjati, tedaj ju primerjam dvem citram, katerih glasovi se tako lepo strinjajo med seboj. Jezus in Marija na Kalvariji, ako ju hočem primerjati, tedaj ju primerjam dvema altarjema, eden križ Kristusov, drugi altar je pa Marijino srce. Vsi zdihljaji in solze Jezusove najdejo odmev v Marijinem srcu. In vkljub temu morju bolečin, vkljub preliti Jezusovi krvi, čeravno so jeruzalemske žene jokale, četudi je Jezus na križu vzdihoval, vendar je Marija ostala pod križem. Tukaj na Kalvariji stoji Marija na vrhuncu svoje slave in velikosti! Marija je stala, ona ni padla na tla, ni vila svojih rok, ampak stala je in molčala. Solnce se je stemnilo, zemlja tresla, skale pokale, Marija pa je stala kot palma miru, kot palma potrpežljivosti! Sv. Peter, ki je rekel, da je pripravljen skozi ogenj iti za Jezusa, sv. Jakob in Andrej sta zbežala, Juda ga je izdal, Marija pa je stala kakor mogočen hrast, katerega ne zmore noben vihar! „O kakšna čast za ženski spol,“ pravi sv. Anzelm. O Hagari se pripoveduje, ko je videla, da bo njen sin žeje umrl, tedaj ga je položila pod drevo in šla stran ter rekla: „Oh, jaz ne morem videti svojega sina umreti.“ Marija pa je stala, kakor bi hotela reči: „S svojimi očmi Ga hočem

videti, kako bo umrl, videti hočem, kako bo tisto življenje končal, katero sem mu jaz podelila.“ In res, Jezus je umrl in ž njim je umrla Marija v duhu.

Slavni vojskovodja Katon je jokal, ko je videl koliko Rimljanov da je v vojski padlo; Tit je jokal, ko je zapazil mrtvega svojega sovražnika Darija, vzel je svoj plašč ter ž njim ogrnil njegovo telo. Toda, kaj pravi sv. pismo: „Neki vojak je prebodel s sulico njegovo stran.“ O neusmiljeno vojaško srce! „O grozovitost,“ pravi sv. Avguštin, „mrtvega sina prebosti pred očmi njegove matere, to je bilo hujše kakor ga vnovič križati.“

O Marijino srce! V resnici velika je tvoja bolečina kakor morje!

Tiho je postalo na gori Kalvariji, odpočijmo se nekoliko in premišljujmo v duhu to podobo, katero smo sedaj videli, kakor se tudi popotnik še enkrat nazaj ozre na vse hribe, katere je prehodil, preden se napoti v dolino.

II. Marsikdo izmed vas se je že morda vprašal: Zakaj je Marija toliko trpela? Saj pravimo pač, da se nobena stvar ne naredi brez vzroka! Kaj je bilo torej vzrok, da je Marija toliko trpela? Ali je bilo njeno trpljenje kazen za greh? Ne, saj je bila ves čas svojega življenja brez vsakega madeža greha. Zakaj torej toliko trpljenja v srcu nedolžne Device? Ali morda zaradi skušnjav in poboljšanja? Ne, saj je bila milostipolna, saj je bila dekla Gospodova, čistejša je bila kot zlato, jasnejša kot solnčni žarek! Kaj je bilo torej vzrok Marijinih bolečin? Mi hočemo poskusiti, da to skrivnost odkrijemo! Poglejmo okrog na gori Kalvariji, morda kaj zapazimo. „Pod skalo na gori Kalvariji,“ tako pripoveduje staro ustno izročilo, „so bile pokopane kosti Adama in Eve, tam je bil pokopan raj in ravno tam naj bi se raj s Kristusovo smrtjo zopet odprl.“ In morda je bilo res tako. Ni dejal Gospod zastoj: „Še danes boš z menoj v raj.“ Na vrhu tega hriba stoji križ, na njem visi Adam nove zaveze, Jezus Kristus, kakor pravi apostel Pavel, pod križem se vije kača, hudobni duh, to so Judje in farizeji, poleg teh pa Marija. Če je Kristus novi Adam, ali ne bo Marija nova Eva? Marija je postala srečna mati odrešenega zaroda, kakor je bila Eva nesrečna mati pogubljenega človeškega rodu. Dragi poslušavci, ali mislite, da je sedaj skrivnost rešena? O ne, to je samo žarek nebeške luči, kajti mi moramo iti globočje. Glejte, po ženi je prišlo pogubljenje na svet in po ženi naj bi prišlo zopet odrešenje! Sv. pismo

pravi: „Eva je videla, da je drevo dobro za jed in lepo očem in prijetno gledati.“ To je bilo prvo njeno hudobno dejanje, prvi korak h grehu! Ta greh Evin je pa Marija morala popraviti. Kaj pa pravi o Mariji sv. pismo? Že pri oznanjenju je rekla ona: „Glej, jaz sem dekla Gospodova. Gospod, Tvoja volja naj se zgodi.“ Tako se je ona odpovedala svoji volji. Nadalje pravi sv. pismo o Evi: „Vzela je od njegovega sadu in je jedla.“ Veseleča se Eva je okusila greh, zato je pa trpeča Marija morala reči: „Ne imenujte me lepo, ampak ‚mora‘, to je, bridko, kajti Vsegamogočni me je z bridkostjo napolnil!“ Tako je trpeča Marija to popravila, kar je vesela Eva zakrivila. In sv. pismo pravi naprej: „In dala je tudi svojemu možu, ki je tudi jedel.“ To je bilo zadnje in najhujše dejanje nesrečne Eve. Ni bilo dosti, da je sama grešila, zapeljala je še moža. Česar ni satan zmogel, to je žena storila! Toda kazen je nastopila. Eva je umrla in morala videti tudi svojega moža umreti. Marija pa je tudi gledala, kako je umiral njen sin, toda zakaj je ta umrl? Za druge, za nas! Tako je pomagala Marija svet odrešiti! Zato pa pravi sveto pismo: „Marija je stala pod križem!“ Kakor duhovnik je stala pri oltarju, darovala svojega Sina, medtem ko so se na tla zgrudile Magdalena in druge žene. Glejte, dragi moji, tukaj je skrivnost Marijinih bolečin. — Kakor je Jezus moral vse prestati, da je svet odrešil, tako je tudi Marija vse prestala, da je zaslužila svojo slavo. Marija na gori Kalvariji je postala mati bolečin, postala je mati vseh krščanskih ženâ. Kajti žene so bile po Evinem grehu do Marije brez spoštovanja. Pri Grkih in pri Rimljanih so jih kupovali kakor živino, žena ni bila soproga, ona je bila dekla, sužnja svojega gospoda. Marija pa je dala materi čast nazaj. Od tedaj so krščanske matere ljubljene! Krščanska mati ima dandanes veliko odgovornost in velik vpliv na svoje otroke. Kadarkoli se je rodil kak slaven mož, imel je gotovo dobro mater. Vse občuduje Konstantina Velikega, krščanskega cesarja; imel je krščansko mater sv. Heleno; vse občuduje sv. Avguščina; imel je pobožno mater sv. Moniko; vsak se čudi svetemu Krizostomu, imel je sveto mater Antuzo.

O prosimo danes žalostno Mater božjo, naj nam sprosi pri Svojem Sinu prave, krščanske potrpežljivosti v nadlogah, da, če bomo tudi na zemlji po trnjevi poti hodili, bomo za svojo vdanost v božjo voljo v nebesih prejeli mučeniško krono. Amen.

Iv. Baloh.

Cvetna nedelja.

Križev pot. (VI.)

Ko so bili prišli na mesto, katero se imenuje mesto mrtvaških glav, so tam križali njega in hudodelnika, enega na desni in enega na levi strani. Luk. 23. 33.

Spremili smo svojega Zveličarja že do vrha gore Kalvarije, prišli smo do konca tega križevega pota, bliža se tudi konec njegovega življenja, kajti kmalu bodo najkrivičnejšo obsodbo izvršili nad najnedolžnejšim človekom. Strgali so mu že obleko raz krvaveče telo in velik lesen križ je že pripravljen, da bodo na nježa pribili nedolžno jagnje. Križanje je bilo najbridkejše in najsilovitejše trpinčenje. Cele dneve je tisti, ki je bil križan, med groznimi bolečinami lahko čakal pribit zadnjega trenutka svojega življenja. In take smrti je umrl — Jezus. Njegovi udje so razprostrti na križu, njegove roke, katere so delile blagoslov, so prebodene, njegove noge, ki so hodile le po potih miru in ljubezni, so z žebli na križu pribite. Kakšno je bilo to trpinčenje, kakšne so bile te bolečine! Kakšna je bila ta smrt, ki ni prišla naenkrat, ampak smrtni angel se mu je le počasi približal, ko so mu grozne bolečine same konec storile, ko ni imel več krvi! Pozkusite, dragi moji, občutiti to trpljenje s svojimi čutečimi srci, in potem premislite te besede: On je bil pokoren do smrti, do smrti na križu! Premislite, da so križali samo največje hudodelce in Jezus je moral smrt pretrpeti kot največji hudodelec med dvema razbojnikoma. Kakšna sramota za Jezusa! Na isti dan, ob istem času bodo vsi trije križani. In med njimi v sredi tisti, čigar rojstvo so angeli oznanjevali pri betlehenskem hlevu z besedami: „Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji.“ Tisti, katerega so trije kralji molili, ta Kralj vseh kraljev mora med hudodelci umreti. O, kdo more popolnoma umeti besede: On je bil pokoren do smrti, do smrti na križu! O ne pozabimo večkrat pogledati na njegov križ, na katerem je on trpel, da bi bili mi rešeni, na katerem je on umrl, da bi mi večno živeli. In kam naj se tudi obračajo naše oči te dni drugam, kakor na Kalvarijo, na njegov križ? Vstopimo se tudi mi v duhu pod njegov križ in tukaj premišljujmo 1. sirovo brezsrčnost in smrtno sovraštvo Jezusovih sovražnikov in 2. Jezusovo zvesto, neizmerno ljubezen. — K njemu, k

začetniku naše svete vere, ki je vse za nas pretrpel, se hočemo ozreti proseč ga iskreno, da ogreje naša srca, ko bodo čutila njegove bolečine na križu.

1. V knjigi modrosti berem tele besede: „Če je resnično Sin božji, mu bo Bog pomagal ter ga rešil iz rok nasprotnikov. Z zasramovanjem ga poskusimo, da vidimo njegovo vdanost in izkusimo njegovo potrpežljivost. K najsramotonejši smrti ga obso-dimo, potem se ga bo sodilo po njegovih besedah.“ V teh besedah je izraženo tisto sovraštvo, katero so imeli Judje do Jezusa. Z nepopisnim veseljem so ga prignali na vrh gore Kalvarije, njega — svojega edinega prijatelja in dobrotnika. In njihovo sovraštvo je doseglo svoj vrhunec v tem, ker so lahko vsemu svetu pokazali, da je Jezus največji hudodelec, zato so ga sklenili križati sredi med dvema razbojnikoma. In sedaj ga bodo menda vendar pri miru pustili? Toda oni ga ne puste, dokler je še kaj življenja v njem. Gori visoko na križu sicer visi, toda oni ga pod križem s satanskim veseljem preklinjajo in zasmehujejo. Takega nečloveškega ravnanja pač ne more pogledati nobeno srce brez sočutja in usmiljenja. Morivci in roparji, če jih zadene smrtna kazen, obude pri mnogih ljudeh usmiljenje in strah in vsakemu umirajočemu, če nas je tudi hudo razžalil, na smrtni postelji prav radi odpustimo. Na Golgoti, pod križem Jezusovim, najdemo vse drugače. Tukaj ne bo umorjen človek, ki je zapravlil svoje življenje, tukaj umira svetnik vseh svetnikov, ki ni nikdar imel madeža na sebi, dobrotnik človeštva, katerega je na tisoče ljudi ljubilo in molilo, ta torej izdihuje tukaj počasi svoje sveto življenje. In vendar bo morda med to velikansko množico, katera križ obdaja, vsaj nekaj takih, ki čutijo ž njim. Mnogo jih gre mimo, ki majejo z glavami in pravijo: O ti, ki si rekel, da boš tempelj podrl in v treh dneh zopet sezidal, daj, stopi dol, če moreš. In med to množico vidimo tudi mnogo učenih ljudi, bogatih farizejev, ki so šli pogledat, kako bodo tega sovražnega Nazarejca na križ pribiti. Toda oni, učene glave, kaj se bodo zmenili za Jezusa! Mnogi izmed visokega zbora, starešine in drugi pa kličejo: „Drugim je pomagal, sebi pa ne more.“ Da, oni še preklinjajo, ko pravijo: „Na Boga je zaupal, naj ga pa reši, če ima nad njim dopadenje.“ Da, še celo eden izmed hudodelcev, ki je ž njim vred križan, še ta ga preklinja, ko stoji že na pragu večnosti! In Jezus — on vse to vidi in sliši — a on molči!

Kakšna sirovost je bila to od ljudi, ki niso bili zadovoljni s tem, da so Jezusa na križ pribili, ampak so se celo pod tem križem iz njega norčevali! Ali nas ne prevzame tak pogled z gnusom do takih ljudi? Ali ne pretrese to človeškega srca, ako se spomni, da so bili to ljudje, kakor mi, ki so največjemu dobrotniku sveta ogrenili še zadnje trenutke njegovega življenja?

Toda vprašajmo sedaj sebe, če nismo morda tudi mi tem ljudem kaj podobni? Ali nismo nikoli storili nobene krivice, ali nismo nikoli trosili laži o svojih bližnjih, ali smo bili vsikdar hvaležni svojim dobrotnikom? Ali niste nobenega sovražili, ali res vsem odpustite? In še več! Vprašajte se, ali je rod preklinjevalcev, ki je stal pod križem, že izumrl? Ali ni še dandanes veliko takih, ki prekolnejo vse, kar je sveto, to, kar je milijonom drago in ljubo? Ali niso še dandanes napol učeni ljudje, ki se za Kristusa nič ne zmenijo, kakor se tudi Judje niso, ali niso taki še na svetu, ki se le posmehujejo, če se govori o Jezusu, o sv. veri in o zakramentih, in ki imajo tiste za neumneže, ki še v cerkev hodijo in svete zakramente prejemajo? In kaj stori Jezus? On vse to vidi, on vse to posluša, a molči, kakor je molčal na Golgoti. O, dragi moji, če hočete biti trdni v sv. veri, pogledjte večkrat na križ Kristusov! Vsaka kapljica njegove svete krvi, ki je padla s križa na zemljo, je bil pečat za resnico njegove svete vere. O, če slišite torej hudobne jezike, ki preklinjajo najsvetejši zakrament, ali pa druge, ki zasmehujejo sveto vero, obžalujte jih in molite zanje, ne bojte se pa za sveto vero, kajti ta jih bo preživela. Pogledjte tja pod križ, koliko je tam preklinjevalcev Gospodovih in koliko zaničevancev svete vere Jezusove, že davno so pa pozabljena njihova imena in niti pepela ni več, v katerega se je njihovo truplo spremenilo. A sv. vera in Jezus? 240 milijonov šteje Jezus duš, ki so dandanes njemu izročene. Njegova sveta vera je razširjena po vsem svetu. Ne bojte se torej, dragi moji, za sveto vero, kajti ta bo stala kot hrast na trdni skali, bojte se rajši za tiste, ki so mlačni v sveti veri, skrbite, da bodo vsi tisti, s katerimi vi občujete in imate govoriti, opravili svojo velikonočno dolžnost.

2. Ozrimo se zopet nazaj na Golgoto! Križa Zveličarjevega ne obdajajo samo njegovi sirovi sovražniki, ampak tudi nekaj pobožnih duš je tukaj, ki ga niso zapustile. Marija, mati njegova, sv. Janez, kateri ga je najbolj ljubil, Marijina sestra in Magdalena — o kako malo jih je — samo te osebe stoje pod

križem iz ljubezni do njega, vsi drugi polni sovraštva! Marija je bila srečna mati, ona je toliko skusila s svojim Sinom, kakor nobena druga mati na zemlji. Od tistega trenutka, ko ji je angel oznanil, da bo njega spočela, koliko je ona izkusila pa do te ure, ki je bila zanjo najbridkejša! Ona je bila sicer tudi srečna mati. Čudovito rojstvo v Betlehemu, angelsko petje v nebeških višavah, veselje pastircev, molitev treh kraljev, njegova mladost, njegov prvi čudež, njegovi govori, njegovi čudeži, koliko lepega tekom 33 let! Res, Marija je bila srečna mati! Sedaj pa, kako se je vse to izpremenilo! Tisti, kateremu so se že učenjaki čudili, ko je bil šele 12 let star, je postal sedaj plen sirovih ljudi, nevernih poganov, tisti, ki je drugim dal življenje, mora sam umreti na lesu. In Marija, ali naj zapusti to svoje trpeče dete? O ne, četudi ji srce počí, ona tistega v smrti ne more zapustiti, katerega je rodila. Ona ga je sama spremila na goro, ona sliši okoli sebe divje, sirovo vpitje, ona sliši udarce kladiva, ki zabija žeblje v njegove roke in noge, ona stoji že pod križem, na katerem njen Sin trpi! Kakšna bolečina je tedaj presunila njeno srce! Tistega, čigar rojstvo so angelski zbori pozdravljali, tega vidi umirati med hudodelci. Ona vidi glavo, katera zasluži, da bi nosila zlato krono vsega sveta, s trnjem prebodeno, kako se že k smrti nagiba; ona vidi roke, s katerimi jo je objemal, noge, ki so stale na njenem naročju, prebodene in na križ pribite; ona vidi ustnice, ki so toliko ljudi utolažile, ki so Lazarja iz groba poklicale, te ustnice so blede, na njih ni več življenja. O, kdo bi popisal to bolečino, s katero je ona stala pod križem! Ona ima sicer razpete svoje roke, a objeti ga ne more, ona bi mu rada pomagala, toda ona mu ne more, bi rada ustavila potok krvi, pa ga ne more, bi rada podprla njegovo glavo, tudi tega ne more! Samo gledati ga more, kako trpi, drugega ničesar! Gotovo bi se mi nič ne čudili, če bi se ona zgrudila in bi tudi njeno srce nehalo biti. Toda sveti evangelist pravi: Marija je stala pod križem, pretrpela vse vdana v voljo božjo. Ljubezen, ki je močna kakor smrt, jo je vodila za križem, milost jo je pa držala po koncu. Ona je pa prejela tudi tolažbe, kajti poleg nje so stali sv. Janez, Marija Magdalena in pa njena sestra; vsi ti so jo tolažili. In kdo ne vé, koliko zamore storiti tolažba prijatelja v nesreči?

Če se ozremo na te osebe, ki se tako med seboj ljubijo, kako dobro nam mora to deti. Kako drugače pa je dandanes

na svetu! Tam na gori Kalvariji stoje z Marijo vred njeni sorodniki in prijatelji. Oni je niso zapustili, četudi jo vsi zaničujejo in četudi je okoli polno tuleče množice, jo oni vendar tolažijo. Tu vidim pravo prijateljstvo. To prijateljstvo jih je družilo, ker je vezala vse ljubezen do Jezusa. In kako je dandanes? Tudi dandanes je mnogo ljubezni na svetu. Ali žal, da ljudje ljubijo samo denar, premoženje in čast, ne pa osebe! Vprašajte kakega reveža, koliko prijateljev ima ta! Vsi so me zapustili, ker ničesar nimam, tako vam bo odgovoril. Verjemite mi, da edino le čistost srca in pa ljubezen do Kristusa more sklepati pravo ljubezen in prijateljstvo. Pogledajte pa na Golgoto, kako se ti ljudje ljubijo med seboj, o današnji zavisti in sovraštvu ni tam nič sledu. Veliko se je sicer izpremenilo v Jezusovem življenju, toda Marija je ostala vedno ista njegova mati. Njegova slava, katera se je širila po celi zemlji, je bledela. Na lesu križa ne uživa nobene časti več. Sreča ga je zapustila, apostoli, učenci so zbežali, ljubezen materina je pa ostala. Njegovi sovražniki so mu odvzeli vse, kar je imel, samo ljubezni niso mogli iztrgati iz Marijinega materinega srca! Pomagati mu sicer ne more, toda že to je Jezusu v veliko tolažbo, da je pri njegovi zadnji uri vsaj njegova mati navzoča. Toda tudi Jezus ne pozabi svoje globoko potrte matere. Med vsemi bolečinami in med vsem trpljenjem ne pozabi svoje matere. Njena bolečina ga bolj boli kakor njegova. Še nekaj trenutkov — in on bo izdihnil svojo dušo. Sedaj v svojih zadnjih trenutkih pač lahko reče: Dopolnjeno je! O dopolnjeno je težavno dolgo delo, da bi se rešil svet. Dopolnjeno je z groznimi bolečinami, a vkljub temu se jih bo toliko pogubilo. Ta bridka zavest je sicer huda, toda on ne pozabi svoje matere. Sedaj se spominja svojih otročjih let v Nazaretu. Ta pobožna mati, kako ga je ljubila. Kako je skrbela za njegovo nedolžno življenje, kak zgled svetosti in pobožnosti mu je sama dala! Kolikokrat je ž njim potovala, koliko sedaj na tem križevem potu prestala. On hoče to materino, zvesto ljubezen poplačati tako, da še v svojih zadnjih trenutkih skrbi za Marijo ter jo izroči sv. Janezu. Kje dobimo, dragi moji, tako zvesto ljubezen na tem svetu! Na vrhu Kalvarije je napravljen oltar te iskrene ljubezni, tam vidimo neizmerno moč materine in pa sveto vdanost otročje ljubezni. O, da bi se tam pod križem zbrali vsi starši, ki ne skrbe za svoje otroke, vsi nehvaležni otroci, vsi bratje in sestre, ki se ne ljubijo med seboj. Tam naj bi se učili

medsebojne ljubezni, tam bi videli, kakšna mora biti prava mati in kakšni dobri otroci. Štejte se za srečne, ako imate še svoje starše; izpolnjujte njihove modre nauke! Ako pa ste jih že spremili k zadnjemu počitku, tedaj jih pa ne pozabite v svoji molitvi nikdar. O kako srečna je družina, kjer vlada mir in ljubezen med vsemi! Četudi zunaj besni vihar, če se tudi zunaj svet prepira, v družini, naj si bode še tako revna, naj si stanuje v leseni koči, vladajo prava nebesa, ako se vsi ljubijo med seboj.

Še enkrat se ozrimo na Kalvarijo! Tam biva družina, ki je oropana vse sreče in vsega veselja, družina, ki stoji pod križem Jezusovim. In vendar jo smemo v tem morju bolečin zavidati za njeno srečo. Zvesta ljubezen jih družī, ko se je vse ločilo, zvesta ljubezen jih družī, ko jih je vse zapustilo. O, učimo se tudi mi pod križem Jezusovim zveste ljubezni. Amen. *Ivan Baloh.*

Veliki petek.

Križev pot. (VII.)

Jezus je zaklical z velikim glasom in je rekel: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.“ In ko je to izrekel, je dušo izdihnil. Luk. 23, 46.

Kakšen dan nas je, dragi v Gospodu, danes tukaj zbral? Ali poznate kak dan, ki bi bil važnejši, kakor je današnji dan, ki bi bolj pretresel srce človeško in ga ganil, kakor današnji dan? Ali poznate kak drug dan, ki bi bil bolj imeniten za kristjana, kakor je veliki petek? Prišli smo k smrti nekoga, k smrti, kakršne ni pred njim niti za njim videl svet — Jezus Kristus je umrl! Te besede povedo vse, vse, kar te dni premišljujemo, kar nas gane in pretrese. Te besede so tiste, o katerih se je pridigovalo že mnogo stoletij in se bo še o njih govorilo, dokler bo svet stal; in vendar premišljevanja nikdar ne zmanjka. Te besede nam povedo misel, v katero so angleški zbori vtopljeni, da še s tem večjim veseljem pozdravljajo in proslavljajo Jezusa kot Zveličarja.

Če kdo izmed nas umrje, tedaj vprašajo vsi tisti, ki ga niso poznali, kaj je storil, kaj je bil, s čim je koristil. Pri Jezusu tega vprašanja ni treba. Kamorkoli sega Kristusova Cerkev, po-

vsodi se vse klanja Jezusovemu imenu. O njem govore otroci, ki znajo izgovarjati še komaj par besedi, o njem govore starčki, ki so že na pragu večnosti. Če umrje kak imeniten človek, tedaj vsi njegovo družino, njegove sorodnike obžalujejo, čutijo ž njimi. Pod Jezusovim križem pa tvorijo vsi kristjani na svetu, ki njemu slede, naj si bodo kateregakoli stanu ali starosti, samo eno veliko družino, kajti Jezus je njihova lastnina. Mi vsi nosimo Jezusovo ime, zato se imenujemo kristjani, vsak dan čutimo njegovo ljubezen, on nam je tolažba in moč v skušnjavah in težavah, on, ki je danes na Golgoti umrl za odrešenje tega sveta. Zato tudi ne more biti nobenega srca med nami, ki bi ne bilo polno iskrene hvaležnosti do tistega presv. Srca, ki je za nas umrlo. Ta hvaležnost nas je tudi danes tukaj zbrala, da bomo priče njegove smrti. Zadnja ura Jezusova se nam predstavlja kot ura poveličanja, kajti 1. njega proslavlja njegova zadnja molitev k nebeškemu Očetu, 2. njega proslavlja nebo in zemlja.

O ti, ki si po velikih bolečinah tndi pri svoji zadnji uri velik ostal, odpri naše oči, da te bomo videli, odpri naša srca, da te bomo ljubili, daj nam besede, da te bomo proslavljali! Blagoslovi nas še v zadnji uri, ko bomo premišljevali tvojo zadnjo uro.

I. Zadnja ura Jezusova pred smrtjo je bila ura molitve. V svojem zadnjem trenutku še moli, moli z velikim veseljem, moli z gorečim navdušenjem: „Oče,“ tako zakliče z močnim glasom, „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ Torej v pobožnem, svetem pogovoru z nebeškim očetom grè on iz tega sveta. Ali ni to lep pogled in še lepši zgled, če Gospod moli, ko gre iz te solzne doline? S tem nam je dal takorekoč ogledalo, v katero se moramo ozirati mi, njegovi otroci. Vse svoje življenje se je vedno obračal do svojega nebeškega očeta. Že kot 12leten deček je molil v tempeljnu jeruzalemskega mesta. Ko se je dal krstiti v reki Jordan, se je njegov Oče z nebes oglasil: „Ta je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadajenje.“ Z Bogom Očetom je začel svoje odrešenje. Šel je med vesele in žalostne ljudi ter delil milost in dobrote v imenu nebeškega Očeta. Ko je svoje učence razposlal, jim je rekel: „Kakor je Oče mene poslal, tako tudi jaz vas pošljam.“ Pri vseh stvareh je bil Bog njegova prva in zadnja misel. Ko je nastopila tista znamenita noč trpljenja in

je bil že izdajavec Juda blizu, tedaj je molil še zadnjikrat rekoč: „Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih trpljenja od mene!“ In prva beseda njegova na križu je bila: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo,“ in zadnja njegova beseda je bila zopet: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.“ Kako pa se pogovarja Jezus s svojim nebeškim Očetom? Gotovo bi mi pričakovali, da bo potožil svojo bolečino, ali ga prosil, da naj bi vendar okrajšal njegovo trpljenje. Toda niti besedice o tem nismo slišali iz njegovih ust! On prosi in moli s polnim zaupanjem do svojega nebeškega Očeta; s tem je pokazal, da je z nebeškim Očetom sam ene volje. Že davno je prerokoval, da bode smrt njemu v poveličanje, da bode le s pomočjo bridkega trpljenja odrešil svet. Že davno je prerokoval, da bo prišel do svoje slave v nebesih samo s tem, ker bo pokoren do smrti na križu. Če ga tudi na križu čakajo še take bolečine, če ga tudi sovražniki še na križu pribitega pri miru ne puste, če tudi pretrese pogled na žalostno Marijo njegovo srce, če tudi umre med hudodelci — njega nič ne gane iz miru, s katerim pije iz keliha trpljenja, katerega mu je ponudil njegov nebeški Oče. On je izpolnil povelje svojega nebeškega Očeta, trpel je prostovoljno, zato je mogel reči na koncu svojega življenja: „Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo.“ Kakšno ljubezen dihajo te besede, katere je izpregovoril on proti nebeškemu Očetu! Ali se ne vidi v teh besedah tista ljubezen, ki ga je vedno do nebeškega Očeta vodila? „Jaz sem iz Očeta izšel in na svet prišel, sedaj spet svet zapustim in grem k Očetu nazaj.“ Ali se ne ponavlja v teh besedah ravno ista misel, kakor kaka veličastna molitev? Samo tisti, kateri je rekel: „Jaz sem iz Očeta izšel,“ samo tisti je zamogel reči: „Jaz grem spet k Očetu.“ Samo tam, kjer so zadonele besede: „Dopolnjeno je,“ so se mogle oglasiti tudi besede: „Oče v tvoje roke izročim svojo dušo.“ Dosedaj je bil v rokah neusmiljenih vojakov, zapeljanega ljudstva; vsa zlobnost in hudobija je poskusila nad njim svojo moč. Neizrekljivo je trpel; bolečine zemlje in pekla je prestal. Sedaj je pa vse to minulo. On je nagnil svojo glavo in umrl. Njega bolečina ne more več boleti, vrata nebeškega raja so se že njemu odprla. On se loči od zemlje in se preseli v večnost, tam sedi na desnici Boga Očeta, kjer bo varoval sveto Cerkev, svojo nevesto do konca sveta.

O dragi moji, kakšna je bila Kristusova smrt! Kdo izmed nas bi ne želel tudi tako umreti? Kdo ne bi tudi vesel zaklical:

„Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!“ O učite se torej od njega, kako moramo živeti, da bomo vse svoje življenje napolnili z mislimi na Boga. Gospodu darujmo svoje telo in svoj čas! Predvsem pazimo, da bomo pokorni njegovim svetim voljam, kakor je bil Kristus pokoren, v sreči in nesreči, v ljubezni, jezi in sovraštvu imejmo vedno Boga pred očmi! Potem če pride tudi naša zadnja ura, ura smrti, kmalu ali pa šele čez dolgo let, nas bo dobila pripravljene, kajti kakršno življenje, taka smrt. Če je bilo naše življenje napolnjeno z Bogom, potem bo tudi on stal zraven pri naši smrtni postelji; potem se bomo tudi mi veselili, da bomo šli k nebeškemu Očetu. Da bodemo pa svojega Zveličarja tembolj posnemali, tedaj premišljujmo, kaj se je vse ob njegovi smrti zgodilo.

II. Sv. evangelijski pravi: „Bilo je pa okoli šeste ure in nastala je tema po vsej zemlji do devete ure. Solnce je otemnelo in pregrinjalo v tempeljnu se je pretrgalo od vrha do tal. Zemlja se je tresla, skale so pokale in grobovi mrličev so se odpirali.“ Pogledajte, zaslepljeni Judje so hoteli imeti od Jezusa znamenje, da je res Zveličar sveta. Prejeli so ga tukaj, toda taka znamenja jih ne pretresejo. To pa je šele začetek vseh kazni za Jude, ki bodo trpeli toliko časa, dokler ne bodo prišli leta 70. rimski vojaki, ter mesto razdejali, tako da ne bode ostal kamen na kamnu. Nebeški Oče sam je govoril nasproti ljudem na zemlji, ki se je tresla, in vsak je moral vedeti, da je to nekaj izvanrednega. Zemlja je bila onečaščena, ker je nosila na sebi ljudi, morivce Kristusove, ki so omadeževali, oskrunili roke s krvjo Jezusovo, zato se je solnce skrilo, ker ni hotelo obsevati hudobne zemlje. Slepí so bili veljavni možje v Jeruzalemu, slepo je bilo ljudstvo, ker je tistega, ki je le dobrote delil, v svoji strasti k smrti obsodilo; zato se zemlja trese in v tempeljnu se zagrinjalo pretrga od vrha do tal. Prestrašeni morajo biti tisti, ki so tako hudodelstvo naredili, da se bodo s strahom spominjali, koga so umorili, kakšen greh so naredili. Zagrinjalo v tempeljnu se je raztrgalo, kjer je bilo najsvetejše; Bog je hotel s tem pokazati, da so sedaj nebesa vsem odprta. Skale pokajo in grobi se odpirajo, ves svet naj izvê, kdo je danes umrl. S temi čudeži da Bog sam spričevalo za svojega Sina. Tam, kjer Bog govori, tam tudi ljudje ne smejo molčati. Zato je tisti stotnik, ki je stal pod križem, vzkliknil, ko je videl, kaj se je zgodilo pri smrti Jezusovi: „V resnici, ta je bil Sin božji.“ Ta vojak je

povedal golo resnico. Nikoli ni morda on Jezusa v življenju videl, videl ga je šele pri smrti, kako je molil v zadnjih trenutkih. On je bil priča tistemu prizoru, ko se Jezus v kljub nezmernemu sovraštvu ni razjezil, on je videl, kako je celo za te sovražnike molil. To vse je tega vojaka tako pretreslo, da je rekel: Take smrti ne more umreti noben navaden človek, ampak to je moral biti Sin božji. Tako veselo in zaupljivo ne moli kakšen hudodelec k Bogu, kakor Jezus! In ko je Bog sam stresel zemljo in je zakril solnce, tedaj je bil ta stotnik tako pravičen, da je rekel: Resnično, ta je bil pravičen! On je moral stati pod križem, da je varoval Jezusa, on ga ni poznal poprej, sedaj pa je bil nepristranski sodnik, on je priznal, da je Jezus več kakor človek. Nikdar ni pričakoval, da bo kedaj napolnjen s sovraštvom do teh sirovih Judov, a vendar je bil sedaj poln gnusobe do teh nečloveških ljudi. Poglejte, dragi moji, koliko pomaga trdno notranje prepričanje! Rimski poglavar, ki je poslal tega vojaka sem, je obsodil Jezusa v smrt, in vendar se ta stotnik ne brani povedati, da je bila ta obsoda krivična. Ravno tako kakor potres zemlje, pričajo tudi besede stotnikove, da je bil Jezus res Sin božji.

Še jasneje pa kakor zemlja in solnce govori ljudstvo, ki se je zbralo pod križem. Kajti ljudstvo, ko je vse to videlo, se je na prsi trkalo in se domov vrnilo. Poglejte, poprej so z groznim sovraštvom vlekli Jezusa navzgor, sedaj gredo hitro in tiho domov, njihovo srce je bilo preplašeno, ker kaj takega še niso videli nikdar. Nebo in zemlja sta pričala, Bog sam ga je pa poveličal — tedaj šele so spoznali, kaj so storili. Mnogo izmed njih je bilo takih, kateri so klicali: Križaj ga, križaj ga — sedaj pa so umolknili in gredó, bežé prestrašeni na svoj dom, mnogo jih je bilo izmed njih, kateri so ga preklinjali, toda sedaj po smrti so umolknili vsi. Oni so molčali, samo zemlja in solnce sta govorila. Tedaj spoznajo, kaj so storili groznega, ker so Sina božjega umorili. In trkajo se na prsi in glasneje kot vsako drugo govorjenje govori to njih kesanje. Žal, da je prišlo prepozno, kajti Jezus je bil že mrtev.

Veličasten je bil pa tudi Jezusov pogreb. Vse je sicer Jezusa zapustilo, učenci in apostoli so zbežali, samo Marija in nekaj pobožnih duš je še ostalo. Kam naj ga pokopljejo? Milost božja je nagnila dva moža iz visokega stanu, da sta poskrbela za njegov pogreb. Jožef iz Arimateje in Nikodem sta tista dva,

ki sta tako srečna, da jih je Jezus izvolil za svoja grobarja. Prosila sta za Jezusovo mrtvo truplo, prišla sta na vrh gore Kalvarije, prinesla s seboj najboljšega platna, najdražjih dišav, prišla sta pod križ Jezusov, na katerem je on tri ure visel, izdrła sta žeblje iz rok in nog, sprejela sta to ranjeno telo in ga položila Mariji v naročje, ki je še vedno stala pod križem in jokala. Nesli so ga potem v grob poleg gore Kalvarije. Večerno solnce je ravno zahajalo in je obsevalo s svojimi zlatimi žarki ta žalostni pogreb; malo je bilo sicer pogrebcev, toda angelski duhovi so obkroževali Jezusovo truplo in za njim je šla kraljica vseh angelov — Marija. Pokopali so ga v skalnati grob in Jožef iz Arimateje je zavalil velik kamen na vhod. Zunaj nad tem kamenitim grobom pa je sedela žalostna mati in solze so tekle po njenem licu. Jokajoča sta sedela sv. Janez in Magdalena poleg Marije.

V Najmu je rekel Jezus tisti vdovi iz Nazareta, da bi jo utolažil: „Ne jokaj!“ Kdo se sedaj bliža vdovi iz Nazareta, da bi jo potolažil? Z glasnim vzklikom je nekdanj poklical Jezus Lazarja iz groba: Lazar pridi ven! Kdo bi sedaj poklical mrtvega Jezusa iz groba? Toda v sredi te neizmerne žalosti pa tolažijo Marijo in vse druge Kristusove besede: „Jaz sem vstajenje in življenje!“ Kako naj bi se teh besed ne spominjali njegovi sorodniki, ko so vendar še sovražniki njegovi postavili stražo, da jim Jezus ne bi ušel, zato so grob s pečatom zapečatili. O čudoviti grob, ki skrivaš v sebi dragoceno telo Kristusovo! On počiva v novem grobu, ker je prenovil svet, on počiva v skalnatem grobu, ker je svojo Cerkev postavil na skalo. Da, veličasten je njegov grob, saj je ta grob postal zibelka krščanstva, s Kristusovo smrtjo se je svetu odprla pot v nebesa. In danes, dragi moji, kje naj bodo naše misli, ako ne pri grobu Kristusovem? Kje hočemo rajši moliti in premišljevati, ako ne pri grobu tistega, ki je za nas v grobu ležal, da bi mi vstali iz groba svojih grehov? Kaj pa hočemo pri njegovem grobu njemu obljubiti, ako ne, da hočemo tisto sovražiti, kar je njega umorilo, namreč greh? Da, njemu, ki nas je odkupil s svojo smrtjo, hočemo služiti. Njemu hočemo izročiti v varstvo svojo dušo in svoje telo. Pred njegovim grobom hočemo klicati celo svoje življenje: O Jezus, tebi živim; o Jezus, tebi umrjem; o Jezus, tvoj sem živ in mrtev! Amen.

Ivan Baloh.

Velika noč.

Jezus naš Zveličar, kralj in veliki duhovnik.

Jaz pa se bom veselil v Gospodu in
veselja prepeval v Bogu svojem Jezusu.

Habak. 3, 18.

Tako je klical prerok Habakuk, ki je živel 600 let pred Kristusovim rojstvom. A on ni govoril le v svojem imenu, temveč v imenu vseh pravičnih stare zaveze, ki so željno čakali na Odrešenika. V teh besedah združuje vse veselje in upanje ljudi, ki so živeli pred prihodom Zveličarjevim, katerega je obljubil Bog Oče že v raju, katerega so preroki napovedovali. Četudi je svet kazal vse svoje mamljive prijetnosti, vse bogastvo in vso slavo, vendar prerok Habakuk in z njim vsi zvesti služabniki božji niso hoteli poznati nobenega večjega veselja nego obljubljenega Zveličarja! Zato kliče: Jaz pa se bom v Gospodu veselil . . .

O, kako skrivnosten, kako veličasten je bil gotovo obljubljeni Mesija pravičnim stare zaveze, da so tako željno čakali nanj! In vendar ga še niso videli, niso še slišali njegovega nauka, niso vedeli, koliko bo moral zanje trpeti, niso še gledali njegove neveste svete Cerkve, niso še prejemale svetih zakramentov. Ako pa so bili vsi pravični že davno pred Kristusovim včlovečenjem tako polni ljubezni do njega, tako navdušeni zanj, koliko bolj smo mi dolžni, da ga ljubimo, častimo in se mu pokorno klanjamo. Nam je znano vse njegovo skrivnostno življenje, njegovo ubožno rojstvo, njegov nebeški uk, njegovo neizmerno trpljenje, njegova bridka smrt in tudi vstajenje. Vemo, da je vse to pretrpel iz ljubezni do nas. Te dni nam je stalo živo pred očmi trpljenje Jezusovo, vse neskončno ponižanje Sina božjega, da bi povišal grešnika. In potem, ko je dovršil nalogo, katero mu je naložil nebeški Oče, katero je sam radovoljno prevzel, vstal je častitljiv iz groba, premagavši smrt in pekel.

Današnji dan, predragi v Kristusu, nam spričuje, kako brezplačno ljubezen ima Bog do nas. In zakaj? Včeraj je pela sveta katoliška Cerkev: „Nič bi nam ne pomagalo, da smo bili rojeni, ako bi ne bili odrešeni. O čudovito znamenje božje ljubezni! To je tista noč, v kateri je Kristus premagal vezi smrti in kot zmagalec vstal iz groba.“ Sv. Avguštin, premišljujoč skrivnost našega odrešenja, kliče ves zavzet: „O res potrebni Adamov

greh, ki je bil z Jezusovo smrtjo izbrisan! O srečna krivda Adamova, ki je zaslužila takega Odrešenika!“

Da v resnici, kristjani, Kristusovo trpljenje in vstajenje nam najbolj spričuje, koliko je vredna naša duša, v kako tesni zvezi je z Bogom samim. V slavi, katero je prejel Sin božji s svojim vstajenjem, odsvita tudi naša slava, naše dostojanstvo. Čimbolj torej mi spoznavamo Jezusa, tembolj spoznavamo tudi sami sebe, kaj smo, čemu smo na svetu. „To je večno življenje, rekel je Kristus, da spoznajo tebe edinopravega Boga in Jezusa Kristusa, katerega si poslal.“ (Jan. 17, 3.) Da spoznamo tudi mi bolj svojega Gospoda Jezusa Kristusa, hočem vam govoriti, kako je on 1. naš Zveličar, 2. naš veliki duhovnik, 3. naš kralj.

Ti pa mili Jezus, stoj nam na strani, saj tvoji slavi bodo veljale te besede!

1. Jezus, Zveličar sveta! Ta je središče vsega, kar se je kdaj na zemlji in v nebesih godilo, kar se godi in kar se bo godilo na veke! Zakaj, on je posredovalec med nebesom in zemljo. Da je Bog Oče ustvaril angele, da so eni izmed njih ostali dobri, drugi bili pahnjeni v večni ogenj, vse to se je zgodilo zaradi Jezusa. Zaradi njega je Bog postavil raj na zemljo, zaradi njega je ustvaril človeka in ga okrasil z milostjo; zaradi njega je bil Noe s svojimi rešen vesoljnega potopa, Abraham izvoljen v očaka izraelskega rodu. Ko bi njega ne bilo, bi vsega tega ne bilo, in čeprav bi bil, pa bi se Zveličar ne imenoval, bi nič ne bilo. — Jezus kot Zveličar je rešil prve starše, da so dobili odpuščanje, njegovo obljubljeno odrešenje je neštevilnim pravičnim stare zaveze odprlo vrata predpekla. In mi vse, kar smo, smo zaradi Jezusa našega Zveličarja, vse, kar imamo, vse imamo po njem, vse, kar prejemamo, prejemamo od njega. — Kristjan, le pomisli si, kaj bi bil ti, kje bi bil, kak bi bil, ali bi sploh bil, ko bi Jezus tvoj Zveličar ne bil, ko bi on zate ne trpel, ne umrl in od smrti ne vstal! Kakor se zemlja suče okoli solnca, tako se vse, kar je na zemlji, suče okoli Zveličarja Jezusa, ki se po pravici naziva „solnce pravice“. Ako to nekoliko globokeje pomislimo, potem šele nekoliko razumemo skrivnost besed sv. apostola Pavla, ki pravi: „Alfa in Omega, začetek in konec vseh stvari, dedič preteklih stoletij in oče prihodnjih časov. Jezus Kristus včeraj in danes in ravno tisti na veke!“

Prvi boj, ki se je boril od začetka, je bil boj v nebesih med dobrimi in hudobnimi angeli. Končal se je s tem, da so

bili poraženi hudobni angeli in pahnjeni v pekel. To je bil pa tudi že prvi boj za Kristusa in zoper Kristusa. Od tedaj pa do današnjega dne se ponavlja enak boj. Kar je bilo kdaj boj, prevratov, krvavih preganjanj — vse to se more prav umeti le v tem, ako presojamo vse kot boj za Kristusa in zoper njega. In današnje dni ni drugače. Predragi v Kristusu, tudi sedanjí svet, čeprav je razdeljen med seboj po narodnosti, po gorah, po zmožnostih, po imetju, po veljavi, vendar vse te razlike so le navidezne, minljive, začasne. A ena je glavna meja, ena je temeljna razlika, ki je bila od začetka in bo do konca vselej in povsodi in to je boj za Kristusa in zoper Kristusa. Dva tabora sta bila, dva tabora bosta ostala, ki se vojskujeta med seboj. Eden dela vse z Bogom, za Boga, drugi dela vse brez Boga zoper Boga. „Non serviam!“ kliče ta hudobni tabor, ne bom služil Bogu, meni ni nič mar, kaj Bog uči; kaj Bog od mene tirja, jaz živim, kakor je meni všeč, ni ga nad menoj! A Jezus, ki je ravno tisti včeraj kakor danes in tak na veke, on bo treščil te nepokorne upornike, kot je pahnil uporne angele v večno kazen, ker se nočejo poslužiti milosti, katere je pridobil on kot Zveličar.

2. A Jezus je tudi veliki duhovnik. V njem so se vresničile in se še vresničujejo sanje očaka Jakoba, ki je videl lestvico, katera je segala z zemlje do neba, po kateri so angeli posredovali med Bogom in ljudmi.

Kristjani, velikanski dolg si je nakopalo človeštvo po izvirnem grehu. A ta greh ni ostal osamljen. Miljarde in milijarde pošastnih grehov je nakladal nase človeški rod še pred Jezusovim prihodom. Vsi ljudje, bodisi judje ali malikovalci, so spoznavali svojo krivdo, svojo revo, v kateri so zdihovali, čutili so dobro, kam so se pogrznili, čutili so jarem, ki jih je trl, a niso si znali pomagati. Spoznali so, da je pretrgana zveza med nebom in zemljo, pa ni ga bilo rešenika, ki bo to zvezo spet mogel skleniti. In kaj so storili v tej svoji obupni žalosti? Vedoč, kolika krivda, koliko breme leži na njih, so izkušali jezo božjo potolažiti z daritvami. Darovali so dannadan najrazličnejše daritve. Od Adamovih sinov Kajna in Abeljna dalje so darovali Judje 4000 let, in ne samo ti, temveč tudi vsi poganski narodi so imeli svoje daritve, s katerimi so hoteli svoje malike potolažiti. Čeprav so padli v globočino hudobij, da globlje niso mogli, vendar ena zavest jim je vedno ostala, zavest pregreh, ki so jih težile, zavest,

da je treba z Bogom se spraviti. Tako je tudi z grešnikom. Čeprav iz srca izključi svojega Boga, čeprav vse taji, kar more, ene stvari ne more utajiti, svoje vesti in zavesti, da se je treba spraviti z Bogom.

Pa kaj so bili vsi judovski in malikovalski darovi? Bili so mrklo znamenje one daritve, ki jih bo odrešila. Imeli so svoje duhovnike, da so darovali, a vse je bilo le podoba in nič več nego minljiva podoba — neminljivega velikega duhovnika Jezusa Kristusa, ki je daroval neminljivo neprecenljivo daritev, samega sebe! Prišel je na svet kot „duhovnik po redu Melkizedekovem“. A kaj naj bi daroval on Najsvetejši, saj je bil ves svet zaklet, ves svet v grehe zakopan! Le eden je bil brez krivde — on sam! Zato ni ostalo drugega: on sam se je moral darovati „kot Jagnje, da odvzame grehe sveta“.

Daroval pa se je neprestano. Komaj je bil star 40 dni, darovala ga je Marija v tempeljnu; preden je začel učiti, uvrstil se je med grešnike in se dal krstiti, postil se je 40 dni in noči. In kaj je bilo njegovo življenje drugega nego neprestana daritev. Največja in najveličastnejša daritev pa je bila njegova smrt. Izbral si je nalašč judovski velikonočni čas v to, ko so morali Judje jesti velikonočno jagnje. Kako lepo, kako natančno je Jezus zadostil za vse grehe! V vrtu je storil prvi človek prvi greh, v vrtu je Jezus začel trpeti, ko je potil krvav pot in bil zvezan; pod oljkovimi drevesi je tedaj hodil, ker oljka pomeni mir in spravo, katero nam je Jezus pridobil. Kakor je Izak nesel butaro drv na goro, kjer naj bi bil darovan, tako je Jezus nesel težak križ, na katerem je bil darovan. „Dopolnjeno je!“ je zaklical na svetem križu. In v resnici je dopolnil dar kot veliki duhovnik, ki je spravil z nebeškim Očetom vesoljni svet.

Tam gori vrh Kalvarije vidimo danes v duhu sveti križ. Na njem ni več telesa Odrešenikovega, a križ le še stoji. V zemljo je vsajen, zemlja ga nosi, vrh njegov pa kipi proti nebesom v znamenje, da je to tista vez, ki veže nebesa z zemljo. Oni hlod počez pa sega na sever in jug, v znamenje, da hoče jude in malikovalce objeti, nase pritisniti, da poljubijo sveti križ.

Koliko dobroto nam je izkazal s tem Zveličar! A on se ni daroval samo enkrat, daruje se še sedaj dannadan po vesoljnem svetu, da tolaži jezo božjo in nas obrača proti nebesom.

3. Jezus Kristus pa je tudi kralj. Kakor se je pokazal na svetem križu velikega duhovnika, tako se je pokazal po svoji smrti

kot zmagalnega kralja, ki je premagal smrt in pekel. Prva njegova zmagoslavna pot je bila v predpekel, kamor je šel naznanit pravičnim stare zaveze, da so že zveličani, druga pot je bila pot v nebesa, kamor je peljal seboj odrešene pravične duše. Premagal je smrt, premagal satana, rešil je svet tisočletnih vezi, v katerih je zdihoval. Po pravici smemo peti: „Kje smrt, je zdaj premaga tvoja, in tvoje ostro želo, kje? Veselo upa duša moja, življenje večno čaka nje. Moj Jezus je od smrti vstal, kraljestvo smrti pokončal!“

Predragi v Kristusu! Današnji praznik imenuje sveta Cerkev „Pascha“, t. j. mimohod Jezusov. Spominja nas na veliko noč ali pascho v stari zavezi. Judovsko ljudstvo je vzdihovalo v grozni sužnosti Faraonovi, ki jih ni hotel izpustiti, čeprav ga je Bog sam po Mozesu k temu opominjal. Ustavljal se je dolgo, slednjič pa je bil prisiljen, da jih je odpustil, ker v noči, ko so jedli Judje vprvič velikonočno jagnje, pomrli so vsi prvorojenci Egiptčanov.

Ta čas egiptovske sužnosti, izraelske sužnosti, se tudi v naših časih nekako ponavlja. Sedaj so namreč mnogi kristjani v sužnosti dušne slepote, verske nemarnosti, v sužnosti greha, mnogi so celo v nekaki telesni sužnosti, ker delajo toliko, da pri tem na svojo dušo popolnoma pozabijo. Bog kliče, Bog vabi in svari, ker pa ljudje zopet in zopet zakrknjejo svoja srca in se za opomine ne zmenijo, potem jih pa Bog obiskuje z raznimi šibami, kakor je obiskaval tudi Egiptčane in njih kralja. Kako lepo se je razlegal klic v preteklih dneh: „Jeruzalem, Jeruzalem, izpreobrni se k Gospodu svojemu Bogu!“ Le žal, da so marsikaka ušesa gluha za ta klic. So pa drugi, katerim je današnji praznik v resnici spomin njih lastnega vstajenja iz groba greha. Taki in le taki poznajo pomen današnjega dne, le ti se ga morejo iz srca veseliti, ker lahko kličejo s prerokom Habakukom: „Jaz pa se bom v Gospodu veselil in veselja prepeval v Bogu svojem Jezusu.“ Njih srce ne trepeti pred Jezusom kot Sodnikom. Spoznavali so ga kot svojega kralja in velikega duhovnika, spoznali ga bodo enkrat kot svojega Zveličarja.

Sreče ne smemo iskati na tem svetu, svet nas bo križal, kakor je križal Kristusa. Sreče iščimo tam gori, kjer Jezus sedi na desnici božji. V vseh minljivih svetnih prijetnostih se ne dajmo slepiti, temveč kličimo s prerokom Habakukom (3, 18.): „Jaz pa

se bom veselil v Gospodu in veselja prepeval v Bogu, svojem Jezusu.“ Če bo Kristus v življenju naše veselje, bo gotovo po našem častitljivem vstajenju naša krona! Amen.

† J. Benkovič.

Velikonočni ponedeljek.

1. Jezus in dva učenca.

Ko sta se pogovarjala in izpraševala, se je Jezus približal, in je šel z njima.

Luk. 24, 15.

Velikonočnega dogodka skrivnost je tako imenitna, da imamo danes spet zapovedan praznik, po nekod imenovan tudi „praznični ponedeljek“. Na kaj nas opozori sv. Cerkev današnji dan v svetem evangeliju? Zopet na priče Jezusovega vstajenja, kakor včeraj. Najprej govori berilo velikonočnega ponedeljka o pričah Jezusovega vstajenja, na katere se je skliceval sv. Peter v svoji pridigi v Kornelijevi hiši. Sv. evangelij nam pa potem obširno popisuje, kako sta dva Jezusovih učencev postala priči njegovega vstajenja. Ostanimo pri tem evangeljskem dogodku ter si ga predočimo v treh oddelkih, in sicer: a) Jezus se pridruži učencema, b) Jezus se pogovarja z njima, c) Jezus se jima da spoznati in se loči od njih.

Iz tega bomo mogli spoznati Jezusovo presveto Srce, kako je bilo ob vstajenju, kakor poprej v trpljenju „dobrote in ljubeznipolno“.

Drevesce, ki se usadi v zemljo, mora imeti podpornjo, da ne omahne, da ne pade, in da se morejo njegove korenine dovolj zarasti v prst. Brez podpornje mlado drevesce ne vspeva kaj prida. Kakor mladi drevesci se mi vidita ona dva učenca, ki sta šla velikonočno nedeljo popoldne proti Emavsu, dobri dve uri severozahodno od Jeruzalema. Zadnje dni jima je bila odvezeta podpornja, nebeški Učenik Jezus Kristus. Kako naglo sta omahnila v veri in upanju! Pa vrnilo se jima je oboje, le pogledjmo!

a) Neprevidno je bilo, da sta se — ubogi ovčici ločili od črede, od drugih apostolov in učencev Gospodovih. Ali ni bilo to v tistem času nad vse nevarno? Saj je bilo vse zbegano po Jeruzalemu. Ni čuda, da sta bila žalostna in zbegana tudi ona dva. Že je začela njuna vera pešati, kakor se razvidi iz njunega

pogovora, ko se jima Jezus približa na potu. Od pobožnih žen in apostolov sta izvedela, da so našli grob prazen, in slišala sta jih trditi, da je Jezus po zagotovitlu angelov vstal od mrtvih, a ona dva nista dosti dala na vse to. Tudi sta govorila o njem še kot o preroku. Tudi njuno upanje ni bilo več trdno; pravita namreč: „Mi smo imeli upanje.“ K sreči sta imela še nekaj ljubezni do svojega dobrega Učenika, pogovarjala sta se o Jezusu, kako se mu je zgodilo poslednje dni, da so ga celo križali. In to ju je najbolj zbegalo, češ, Mesija pa križan, namesto proslavljen.

Pa glejte, mili Jezus se ozre na njuno dobro srce, póniža se k njima ter pridruži, četudi nista bila apostola, ampak nižje stopinje, kakor piše sv. Bonaventura. Poln svete gorečnosti ju hoče potrditi v veri in upanju v obljubljenega Mesija. Njegovo usmiljeno Srce naj bi jima bilo „vir tolažbe“.

b) Prisluskujmo besedam Gospodovim! Najprej ju vpraša: „Kakšni so ti pogovori, ki jih imata grede med seboj in sta žalostna?“ Seveda je on, vsevedni Bog, vedel vse to prav dobro, toda zastavil jima je zato tako vprašanje, da sta si toliko bolj mogla olajšati težko srce ter mu odkriti skrivno rano malovernosti. To sta tudi storila. Izpovedala sta se mu takorekoč in on ju je s skladnimi prerokbami svetega pisma prepričeval. Gotovo se je med drugim sklical tudi na predpodobo Jonovo, kakor se bere pri sv. Matevžu (12, 40.): „Kakor je bil Jona v trebuhu morskega soma tri dni in tri noči, ravnotako bo Sin človekov v srcu zemlje tri dni in tri noči.“ Kar naravnost ju je potem vprašal: „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to trpel in tako šel v svojo čast?“ Če sta se pohujševala in zgledovala nad križanim Mesijem, ker ni ustanovil sijajnega posvetnega kraljestva, hotel ju je s svojim podukom popolnoma prepričati, da ni moglo drugače biti po načrtu božje previdnosti.

Tako jima je razsvetlil pamet, zraven pa tudi vnel srce od ognja svojega božjega Srca, da sta se potem popraševala med seboj. „Ali ni bilo najino srce goreče, ko je po poti govoril in nama pisma razkladal?“

Kdo ne bi blagroval teh dveh učencev? Tisti, o čigar trpljenju sta se pogovarjala po potu, se jima pridruži, govori jima, podučuje ju o potrebi in časti odrešenja. Moč njegovih besedi prežene temo v njuni duši ter prižge luč, prepodi žalost in prinese veselje, odstrani malodušnost in vlije vanjo zaupanje

in ljubezen. Ali se ni tu zgodilo prav po psalmistovih mislih, ko pravi: „Čudovita so tvoja spričevanja, zato jih prevdarja moja duša. Razlaganje tvojih besedi razsvetljuje in daje spoznanje malim?“ (118, 129, 130.)

Vprašajte se, kristjani moji, ali zaslužite tudi vi, da se vam v duhovnem pomenu pridruži Zveličar ter se vdeleži vaših pogovorov? Kolikokrat bi pač morali vi sramote zardeti, ko bi se Jezus hipoma prikazal pri vas v gotovih slučajih ter vas vprašal: „Kakšni so ti pogovori, ki jih imate med seboj? Morda so nespodobne, nečiste šale, šaljivi izrazi, prepirljive, obrekljive, kletvinske besede? Morda se celo norčujete iz svetih reči? Z istim jezikom pa drugič molite in prejimate Najsvetejše. Tako govorjenje, pravi sv. Avguštin, zada duši smrtne rane. Iz govorice se sklepa na to, kakršen je človek, kakor se tudi živali razločujejo po glasu. Zato se bero v svetem evangeliju te-le besede Jezusove: „Dober človek iz dobrega zaklada svojega srca dobro prinaša; in hudoben človek iz hudega zaklada hudo prinaša; zakaj iz obilnosti srca usta govore.“ (Luk. 6, 45.) „Iz srca namreč izhajajo hude misli, uboji, prešuštva, nečistost, tatvine, krive pričbe, preklinjevanje.“ (Mat. 15, 19.)

Pobožen mladenič je hotel od nekega meniha imeti spokoren pas, da bi ložje krotil svoje hudo poželenje. Modri samostanec pa mu naredi križ čez usta rekoč: „Vedi, dragi mladenič, to je najboljšo spokorno oblačilo, ako človek prav skrbno pazi, kaj gre skozi ta vrata, t. j. skozi usta.“

Pa vrnimo se k svetemu evangeliju.

c) Ko se Zveličar tako pogovarja z učencema, poteka jim čas naglo. Približajo se trgu, kamor so šli; in on se dela, kakor da bi hotel dalje iti.

Tako Bog pobožnim dušam večkrat stori. Na videz se oddaljuje od njih, skrije jim na videz svojo milost, pa le zato, da bi jih še bolj potegnil nase in bi še bolj njega zaželele. Kot ljubezniv Oče se na videz odteguje svojim otrokom, ki jih ljubi, pa s tem hoče le še poživiti ljubezen v njih ter zabraniti, da bi ne omrznila.

„In sta ga silila, rekoč: Ostani z nama, ker se mračí, in se je dan že nagnil.“ Podoba je to nadležne molitve, katero je Jezus sam zelo priporočal v posebnih prilikah, in katera ne more ostati neuspešna. Taka molitev pokaže svojo moč tako, da Boga samega prisili, da ostane s svojo milostjo pri nas ter vse naše

prošnje usliši. Ko bi učenca ne bila Jezusa prijazno povabila, šel bi bil naprej. Tako pa sta bila prebogato poplačana.

„In šel je noter z njima. In zgodilo se je, ko je bil z njima pri mizi, je vzel kruh, in ga je posvetil in zlomil. in jima podal. In odprle so se jima oči, in sta ga spoznala.“ Kako dragocen je bil ta trenutek! Pa tudi kako kratek je bil! „In on jima je zginil spred oči.“ Kakšna čuvstva so se morala v tem trenutku zganiti v njunih srcih! Kakšen svet mir in nebeško veselje je zavladalo v njunih dušah! Poprej ju je podučeval o razodetih resnicah, o božjih namenih, sedaj pa hipno taka skrivnost in obenem tako odkritje pred njunimi očmi!

Veselje, katero občutimo, se nam podvoji, pomnoži, ako se ga tudi tisti vdeleži, ki ga ljubimo. Tako se je zgodilo tudi tedaj. „In sta vstala tisto uro, in se vrnila v Jeruzalem, kjer so bili apostoli zbrani. In ona sta pravila, kar se je bilo zgodilo na poti in kako sta ga spoznala v lomljenju kruha.“ Ondi sta tudi izvedela, da se je prikazal Simonu. Kdo popiše veselje vseh tedaj zbranih prijateljev Jezusovih? Kdo razume in zna dovolj oceniti to velikodušno dejanje Jezusovega presvetega Srca?

Tako se je v apostolski zbor polagoma vrnila vera, upanje in radost, a treba je bilo še več dokazov in prikazni, da so bili vsi popolnoma prepričani o njegovem vstajenju. O teh nam sporočajo evangeliji skozi ves velikonočni teden in še belo nedeljo.

Spomin na dogodek današnjega evangelija naj tudi v nas utrjuje vero in veselo upanje častitljivega vstajenja sodnji dan. Učenca nista kar tako brž verovala Jezusovega vstajenja, ampak sta k tej veri dospela šele po mnogih in nepobitnih dokazih nebeškega Učenika. Ti dokazi so tudi za nas prepričevalni, da moremo reči s sv. Pavlom: „Ako pa Kristus ni vstal, tedaj je prazno naše oznanovanje, prazna tudi naša vera. Sedaj pa je Kristus vstal od mrtvih, prvi med spečimi. In kakor v Adamu vsi umrjejo, tako bodo tudi v Kristusu vsi oživel.“ (I. Kor. 15, 14, 20, 22)

Dalje nas današnji sveti evangelij mora spodbujati, da se po zgledu obeh učencev radi pogovarjamo o Jezusu in o božjih rečeh, pa jih tudi radi slišimo.

Učimo se od teh dveh učencev tudi goreče moliti, kar se pravi pobožno pogovarjati se z Bogom.

Zlasti pa naj vas opominja današnji evangelij, da Jezusa, ki ste ga prejeli za velikonočno sveto obhajilo v svoje srce, več ne izpuščate od sebe in ne zapustite, ampak mu zvesti ostanete do zadnjega zdihljeja. Naj bodo odslej gotovo resnične besede, ki jih večkrat izrekamo: „Jezus, Tebi živim, Jezus, Tebi umrjem, Jezus, Tvoj sem živ in mrtev!“ Amen. V. Bernik.

2. Varujmo se posvetnega duha!

Mi pa smo upanje imeli, da bo on
Izrael odrešil. Luk. 24, 21.

Pogosto vas svarimo pred brezverskimi časopisi in knjigami. To smo storiti tudi dolžni, zakaj nevarnost je velika, da se iz teh navzamete posvetnega, brezvernega duha. Tudi o knjigah in časopisih se mora reči: „Povej mi, s kom občuješ, kaj bereš, in povem ti, kaj si.“ Kdor začne prebirati brezverske knjige in časopise, kako naglo se le prepogosto navzame brezverskega, posvetnega duha, v katerem je pisan časopis, je pisana knjiga! Pred tem duhom pa je treba vernike kar najbolj svariti, ker pa jih je treba svariti pred tem duhom, jih je treba tudi svariti pred listi in knjigami, po katerih se današnje dni grozovito širi ta duh. A to, da jih je treba svariti pred tem duhom, to nam kaže današnji sv. evangelij, ki pripoveduje, kako se je od mrtvih vstali Zveličar pridružil dvema učencema, ki sta bila na potu v Emavs, in kako se je dal tema dvema spoznati v Emavsu. In ravno ta dva učenca sta, na katerih se lahko učimo v svoje svarilo:

1. kako hudo se zaje posvetni duh v človeško srce;
2. in kako pogubne reči more posvetni duh povzročiti v človeški duši.

O varujmo se tega duha! Mnogi se ga nočejo, ne samo to, tako daleč so že, da imajo ta duh — za dober duh, za duh, ki naredi iz kristjana pravega človeka. O, da bi spoznali svojo prevaro že tukaj na zemlji! Gorje jim, če bodo prišli šele v večnosti do tega spoznanja. V večno obupni žalosti bodo morali govoriti, kakor sta govorila učenca današnjega svetega evangelija: „Mi pa smo upanje imeli, da bo nas ta duh odrešil, pa smo se varali.“ Za to pa varujmo, otesimo se zdaj v življenju tega duha! Da pa tem raje to storimo, pogledjmo z božjo pomočjo najprej, kako strašno se zaje posvetni duh v človeško srce in potem, kaj vse ta duh povzroči v duši!

I. Ta dva učenca, ki potujeta v Emavs, nam torej kažeta, kako strašno se zaje posvetni duh v človeško srce. Četudi sta bila učenca Gospodova, vendar sta še vedno pod oblastjo posvetnega duha. To nam spričuje njun pogovor. Predmet njunega pogovora je bilo trpljenje in smrt našega Gospoda. Da sta se žalostnega srca trpljenja in smrti Gospodove spominjala, temu se ne bomo čudili, saj sta bila učenca Gospodova. Toda sila poučljivo za nas je, kaj jima je vzbujalo žalost nad trpljenjem in smrtjo Gospodovo. Ali morda greh? Morda sta se spominjala svojih grehov in sta zavoljo njih žalovala nad smrtjo in trpljenjem Gospodovim, zakaj grehi so tega krivi, da je Gospod toliko trpel, da je take smrti umrl. Toda temu ni bilo tako, temveč učenca sta žalovala nad trpljenjem in smrtjo, ker sta imela popolnoma napačne, krive misli o Odrešeniku, ker sta mislila, kakor so mislili Judje, farizeji in pismarji. Ti so mislili, Odrešenik jih bo rešil oblasti, jarma Rimljanov, tujih vladarjev, judovski narod pa naredil za mogočen in slaven na svetu. Tako so mislili Judje in takega mišljenja sta bila tudi učenca, tudi ker sta to pričakovala od obljubljenega Odrešenika, in ker sta imela Jezusa za Odrešenika, sta od Jezusa to pričakovala. Prej pa, kakor sta doživela, da bi se bilo to uresničilo, doživita Jezusovo smrt, katera navidezno popolno uniči njuno pričakovanje. In zavoljo tega, ker se je tako uničilo njuno pričakovanje, žalujeta zavoljo smrti Gospodove. To žalost jima je torej vzbujalo njuno čisto posvetno in krivo mišljenje o Odrešeniku, jima je vzbujal posvetni duh pismarjev in farizejev, kateri je še imel čisto v oblasti njuni srci. O, kako globoko se je zajel posvetni duh v ti dve srci! Nista se bila tega otresla, četudi jima je bilo dano Gospoda spremljati na njegovih potih, videti njegove čudeže, poslušati njegove nauke. Da pa vse to ni bilo vstanu pregnati iz srca posvetnega duha, to ravno kaže, kako globoko se je bil zajel posvetni duh v njuni srci. Tako globoko se torej zaje ta duh v srce, za to pa, kako se ne bi kristjan bal tega duha in si prizadeval, da sebe in druge obvaruje pred tem duhom, to tembolj, če še pomisli drugič, kako pogubne reči more posvetni duh v človeški duši povzročiti.

II. Tudi tega se učimo na učencih današnjega svetega evangelija. Kaj vse je povzročil v duši učencev današnjega svetega evangelija? Ta duh je bil kriv, da jim je popolno neznan pomen trpljenja in smrti Gospodove, da trpljenje in smrt Gospodova pomeni odrešenje ne samo judovskega ljudstva, temveč celega

sveta. Ta duh je kriv, da ju je prestrašilo poročilo o vstajenju Gospodovem. Tega sta se prestrašila, četudi je vstajenje najve-selejša novica za človeško srce. Ta duh je kriv, da sta se upi-rala temu poročilu, se mu ne bi rada podvrgla četudi je bilo tako spričano kakor sploh more biti kako poročilo spričano. Ta duh ju žene proč od onih mest, ki so toli pomenljive za njuni duši. Mesto da bi hitela h grobu, da bi se pridružila drugim apostolom, pa hitita vun iz Jeruzalema. Ta duh ju dela naravnost nespametna. — Gospod sam jima tako pravi: „O nespametna.“

Bolje, kakor se nam grozovita škodljivost posvetnega tukaj kaže, se nam bo težko kje pokazala. V teh dveh učencih koliko kristjanov najde same sebe tako dobro zadete! Koliko kristjanov je, katerim je Gospod Jezus Kristus tujec, kakor je bil tujec učencema današnjega svetega evangelija! Koliko kristjanov je, kateri imajo čisto napačne misli o resnicah svete vere! Koliko kristjanov, ki se upirajo resnicam svete vere in ki bi najraje imeli, da ne bi bilo ne pridigarjev, ne mašnikov, ne Cerkve, ki te rasnice tako prepričevalno oznanujejo!

Koliko kristjanov je, ki hitijo od Cerkve, ki celo bežijo pred križem Gospodovim! O, tudi vsem tem velja beseda Gospodova: „Vi nespametni!“ A tako nespametni so, ker so polni posvetnega duha. Ali tudi ti, dragi poslušavec, spadaš v število tako nespametnih? In če tvoje dosedanje življenje z mogočnim „da“ odgovarja, te vprašam, ali še hočeš nadalje vdan ostati temu duhu, ki te dela nespametnega pred Bogom?

Mislím, da ni nikogar, ki bi hotel še nadalje vdan ostati temu duhu, če je bil do zdaj vdan, ali se mu vdati, če še ni bil vdan, pač pa bo vsak trdno sklenil, tega duha se varovati, tega duha se otresti. — Kako pa se moremo tega duha otresti, tega duha varovati, tudi tega se učimo iz današnjega svetega evangelija. Slišali ste, da je Jezus razlagal učencema sveto pismo, da se jima je dal v svetem obhajilu samega sebe. To je ozdravilo učenca. Beseda božja jima je vnela srce, sveto obhajilo jima je odvzelo duhovno slepoto, in verna učenca radostna hitita se pridružiti apostolom. To bo tudi tebe ozdravilo, to bo tudi tebe obvarovalo, namreč: beseda božja in prejemanje svetih zakramentov. Tega se poprimi, in ne bo se ti bati, da boš med onimi, katerim velja beseda Gospodova: „O nespametni.“ Amen.

Dr. Franc Kruljc.

Bela nedelja.

1. Dvojni mir človekov.

Mir vam bodi! Jan. 20, 20.

Mir! Kako milodoneča, kako ljubezniva, nadzemska in tolažilna besedica to! Mir! Kakor bi vлил hladilnega olja v rane, tako nam dobro de že samo besedica: mir. A kaj še le, če se vseli ta mir v naša srca! Srce naše je podobno godbenemu orodju s strunami; ako kdo v tako godbeno orodje zapoje, zazvene vse strune. Istotako pa zazvene v mogočnih zvokih strune našega srca, če vanje udari zvok besedice: mir. Vstrepeta to naše nemirno srce, ki ni mirno, dokler ne najde pravega miru. Kako težko je hvaliti mir, a kako lahko je, dobiti ta mir, da, veliko lažje je zadnje ko prvo. Če namreč mir hvalimo, želimo si moči v govoru, iščemo izrazovitih in primernih podob ter tehtamo posamezne besede, a če hočemo mir imeti, kako brez truda in težav ga dobimo! In kdo ne išče tega miru, kdo ne teži po njem? In Gospod Jezus Kristus sam boljše ne ve pozdraviti svoje ljube učence in apostole, ko da jim reče: „Mir vam bodi!“ Prav torej ima sv. Avguštin, ta temeljiti poznavatelj našega srca, ko pravi: „Mir, to je tako velika dobrota, da tudi v zemskih in umrljivih stvareh ni nič prijetnejšega za uho, da ne moremo nič boljšega želeli, nič zlahtnejšega najti ko mir.“ Da to prav umemo, treba nam pomisliti, da ima beseda mir jako globok, bogat in obsežen pomen. Zlasti pa nam je razločevati dvojni mir: notranji mir duše z Bogom in s samim seboj in zunajni mir z bližnjim. In ob tem dvojnem miru si hočemo danes s pomočjo božjo razsvetliti razum, da bo vedel ceniti dar miru, ter si ogreti srce, da bode vedno pozelelo pravega miru Kristusovega, dokler se ne bo spočilo v Bogu. On pa, pri čigar rojstvu so nebeški duhovi prepevaje oznanjali mir ljudem na zemlji in ko mu je prvi pozdrav po vstajenju bil voščilo miru, Jezus Kristus, knez miru, bodi z nami in nas blagoslovi, da uspešno preišljujemo to resnico.

1. Kaj pa je notranji mir? Duševne in duhovne razmere je kaj težko umevati, pomagamo si torej s podobami, ki so vzete iz življenja, ki nas obdaja, in tako skušamo razumevati dušo in nje stanje. — Mrzla zima je; veter buči in ravsaja krog hišnih

voglov ter mede s snegom, da je strah. Kako prijetno je takega viharnega večera sedeti pri gorki peči zatopljen v kako zanimivo berilo, če se čuti varnega pred divjimi močmi narave, delo dneva je opravljeno dobro in zvesto. In vprašajte ga, kako se počuti, rekel vam bi: „Izvrstno, dobro se počutim.“ Tudi naša duša se včasih počuti tako dobro, tudi našemu srcu se kdaj godi tako dobro, in sicer tedaj, če preobvladuje vse naše dušne moči milost in ljubezen božja in kadar se duša tako počuti, pravimo, da je mirna. Glejte, dragi v Gospodu, to je notrajni, dušni mir. Kaj torej treba k dušnemu miru? Oni človek, ki sedi v mrzli viharni noči pri gorki peči, je miren najprvo zato, ker je storil svojo dolžnost do pičice. Tako je pa prvi pogoj dušnega miru zavest, tolažljiva zavest, da smo si zadobili pri Bogu odpuščanja grehov in da živimo z njim v prijateljstvu. „Ni miru brezbožnežem,“ kliče Gospod pri preroku Izaiji. Res je, brezbožneži nimajo miru, a kako sladek mir zavlada v našem srcu, ko smo se očistili v krvi Jagnjeta božjega.

Poglejmo sami v svoje življenje, ali nam izkušnja ne potrjuje te resnice? Kakor se ohladi vročine razbeljena zemlja, ko zaveje hladen vetrič, tako se je ohladilo naše od grehov zapaljeno srce, ko smo jih skesano povedali mašniku. In kaj čuda, da smo mirni po spovedi! Saj so nam odpuščeni, popolnoma izbrisani grehi in večna kazen zanje, Bog, vsegavedni, za te grehe ne ve več! Kolika tolažba! In vseli se v našo dušo milost božja, ki nam daje zopet pravico do neba, zopet si moremo nabirati zaslug in zakladov za večno življenje. Sprava z Bogom, to torej je prvi pogoj notranjega miru. Oni človek, ki sedi v mrzli viharni noči pri gorki peči, potem ko je storil svojo stanovsko dolžnost, počuti se dobro tudi radi tega, ker je zavarovan pred vetrom in mrazom, zidovje, okna in gorka peč: to so mu pomočki in sredstva, s katerimi je preobvladal vihar in zimo. Tako in podobno pa moramo i mi, dragi v Gospodu, obvladati viharje svojega srca, strasti poželenja, nagnjenja. Vse naše dušne moči: razum, pamet, domišljija, spomin, volja, vse to mora biti naravnano na Boga, uravnano po božji volji; vse naše strasti morajo težiti po Bogu, vse naše poželjenje in nagnjenje ne sme si drugod iskati zadovoljstva ko v Bogu, in le potem bode vladal v našem srcu sladki mir. Kaj ne, gosli imajo samo štiri strune, pa ako le ena njih ni uglašena, kako zadirljiv zvok zadoni! Če so pa te strune uglašene, zlivajo se

njih zvoki v prekrasno soglasje, ki nas razveseljuje, pomirjuje, tolaži. Istotako morajo biti uglašene našega srca strune po glasu božjem in le po tem nam zadoni v srcu mir. Oh, kako prav ima sv. Pavel, ki pravi, da presega ta mir vse človeško domnevanje in čutenje. Če v našem srcu poganjajo tri drevesa in krasno cveto, drevesa vere, upanja in ljubezni namreč, potem pada iz teh dreves ljubeznivi, neprecenljivi sad miru ali z drugimi preprostimi besedami: Kdor živi po veri, dela vse v upanju na prihodnje plačilo ter gori ljubezni do Boga in bližnjega, ta je tako srečen, da se vseli sv. Du h v njegovo srce in mu ga napolni s tem nebeškim mirom. Apostoli pozdravljajo v svojih pismih vernike često z besedami: „Mir in milost vam bodi.“ V teh dveh besedah dragi v Gospodu, je zapopadeno vse krščanstvo in krščansko življenje; milost, to je korenina, iz katere poganja in se razvija nebeškosladki sad miru. Kdo si bi pač ne želel tega miru, ga mi li morete pokazati, morete imenovati? Pa žal, priznati si moramo, da je tu na zemlji ta mir več ali manj nepopolen, pomešan in ogrenjen z žalostjo, bolečino, trpljenjem. Popolen in neskaljen mir nam je prihranjen šele tam zgoraj v nebesih, ko bode minul čas za naše poskušnje. Toda to nas ne sme oplašiti in ostrašiti, marveč šele prav vspodbuditi, da tembolj gotovo dosežemo ta mir. Čimbolj se odtrga človek od sveta in zbere svoje srce v Bogu, čimbolj kroti in premaguje svoje strasti, čimbolj živi v veri in po veri, tembolj popolno bo že tu okušal sladko tolažbo onega notranjega miru, katerega bo Bog razlil kakor veliko reko na ponižne in požrtvovalne duše že v dolini solza. Kdor Bogu zvesto služi, temu da Bog že sedaj često skušati po malem in v drobtinica h sladki mir nebeški.

Glejte, dragi v Gospodu, to je mir, katerega je Jezus Kristus zapustil svojim, mir, katerega svet ne more dati pa tudi ne vzeti. Takega srčnega miru svet ne more dati, pravim; kako neki? Svet nam ponuja le zaklade in užitke in časti, ki ne nasičujejo srca, marveč ga le še bolj pustega delajo in praznega. In zakaj je dandanes na svetu tako veliko čmerikavih ljudi, ki so sebi in drugim nadležni in na potu, zakaj? Svoje srce privezujejo na stvari tega sveta, te jih ne zadovoljijo, ne umire, in pusto je njih srce, puste njih besede, njih obnašanje. Seveda, vsi blagri sveta so le slepila in mamila in omotična zdravila, vse to je „nečimurnost in obtežavanje duha, ne more dati pravega miru, marveč le omoti za nekaj časa in nas oslepi, omami,

zaziblje v nemirno spanje. Veselje sveta sicer gladko teče, toda naposled piči kakor kača in razlije strup, kakor bazilisk.“ Svet razprt in razdvojen sam v sebi in vzburkan ter vzvihran kakor nemirno morje, ta svet noče spoznati, kaj mu služi v mir, skrito je pred njegovimi očmi in živi v miru, ki ni mir, marveč vihar. — Pa tudi vzeti nam svet tega miru ne more, tudi vzeti ne; saj ima korenine globoko, globoko v sčcu in je vzvišen nad zemeljske razmere in zunajni vpliv. Ta mir pride iz nebes in vodi v nebesa; kajpada; le kdor dobi po odpuščanju grehov mir vesti, more v nebesa, odkoder se po zakramentih razlivajo milosti na človeštvo. In v tem miru nas ne more zmotiti ne veselo vabljenje sveta, ne težko trpljenje zemskega življenja. Če je duh in srce utrjeno v Bogu, ostane mirno in tiho, jasno in prijazno tudi v najhujših viharjih življenja. Jezero na planjavi je od vseh strani dostopno vetrovom in hitro se razburi; gorsko jezero, nedostopno ker obdano od visokih gora pa je mirno, četudi razsaja visoko zgoraj vihra in grom. Bog bodi ono gorovje, ki naj obdaja jezero našega srca in mirno bo, mirno pred viharji, mirno pred ljudmi.

II. In le tam, dragi v Gospodu, koder vlada ta notranji mir, tam more vladati zunajni mir, ki ni nič drugega ko složnost in edinost z bližnjim. Prizanesljivi, krotki, skromni, potrpežljivi moramo biti do svojega bližnjega, če hočemo uživati ta mir, da, taki moramo biti celo do onih, ki nam silo in hudo delajo, nas zatirajo, žalijo, po besedah psalmistovih: „S temi, ki sovražijo mir, imam mir.“ Tudi tega zunanjega, posvetnega miru si svet želi, želi na vso moč; zato pa si moramo, dragi v Gospodu, resno prizadevati, da radi in takoj brez posebnih okolščin odпустimo vsakemu, ki nas je žalil, prizadevajmo si za to, da nas ne zbode vsaka malenkost, vsak pogled, vsaka besedica, ne bodimo nestrpni, ampak potrpiamo drug z drugim. Po besedah sv. Petra bodimo „vsi ene misli, usmiljeni, bratroljubni, milosrčni, krotki, ponižni.“ Pa ni to dovolj, imejmo sočutje z brati v sreči in nesreči, veselju in žalosti ter se ljubimo ne samo z besedo, marveč v dejanju in resnici. Jezus Kristus je malo pred svojo smrtjo prosil — česa? — nič drugega ko edinosti med učenci, rekoč: „Veličastvo, katero si mi dal, dal sem tudi njim, da bi bili vsi eno, kakor smo mi eno, jaz v njih in ti v meni, da bodo popolnoma eno.“ In apostol narodov sv. Pavel opominja: „Če je mogoče in kolikor je na vas, imejte

mir z vsemi ljudmi.“ Zapišimo si te zlate besede v svoje srce in svoje roke in živimo po njih. Močna vez edinosti in pravega bratstva naj oklene ude ene družine med seboj, naj oklene sinove enega naroda, ene države, celega človeštva in izginil bo prepir iz družin, ne bo več narodnostnih bojev in tudi ne vojska. Vladal bo mir in v tem miru bi našel vsak sreče, tolažbe, zadovoljnosti, moči v skušnjavah in težavah, ker Bog je tam, kjer je mir. Bil bi torej Bog v družinah, Bog v narodih, Bog v državah, blagor pa narodu, čigar upanje in bramba in zaščita in zavetje je Bog. In to vse bi se zgodilo tako lahko, tako hitro, tako mirno, če bi le hoteli ljudje, družine, narodi, države živeti po božjih postavah. Dragi v Gospodu, mi začnimo širiti ta mir božji med svojo okolico. Boj sicer ne odjemlje boj grehu, zmoti, laži, a mir z ljudmi, mir z vsakim, kdor le hoče. In če bo oni prepričan o dobroti miru, ali ne bo rad ponudil roke v spravo? In če je ne ponudi, ne bo k njemu prišel miru knez, tak je nevreden imena Kristusovega, ki se je rodil na svet v znamenju miru.

Če prebiramo in prelistavamo sv. evangelij, nas osupne izrek Gospodov: „Nisem prišel na svet prinesiti mir, ampak boj.“ Ali ni to res čudno? Kako se to vjema z onim, kar smo danes premišljevali? Jezus Kristus hoče reči: „Nikar ne mislite, da sem jaz Odrešenik zato prišel na svet, da bi mu dal miru, kakor si ga žele posvetnjaki, da bi namreč le ti smeli po svojih napačnih željah živeti, delati in se ravnati, ne, tem kot služabnikom satana sem kot sovražnik satana napovedal boj, hud boj.“ Tako, sedaj razumemo Gospoda in zato ne smemo samovoljno podtikati Gospodovim besedam namena in pomena, katerega nimajo. Mir, katerega nam Gospod prinaša, je notranji in zunanji mir, o katerem smo danes premišljevali. Edino ta je pravi mir, kak drug mir ni pravi in prinaša le pogube. Če kdo ne more spati radi razburjenosti, ali bolečin, mu včasih zdravnik zapiše kako omočitno zdravilo. A to spanje, to mirovanje ni zdravo, ko se bolnik prebudi, boli ga glava. Podobno nam tudi lažnjivi mir sveta škoduje za čas in večnost. Iščimo torej, dragi v Gospodu, pravega miru in iščimo ga pri Kristusu, drugje ga najti ni. Prizadevajmo si že tu na svetu uživati in doseči pravi mir, da bodemo tembolj in v tem večji meri deležni onega večnega, neskaljivega miru v svetih nebesih. Amen.

Fr. S. Watzl.

2. Nagovor za prvo sv. obhajilo.¹

Ljubi prvoobhajanci! Večkrat ste že slišali, da sem po svetem obhajilu, ki sem ga delil tu pri angelski mizi, zmolil neko molitvico, ki pa vam, kakor tudi drugim, ni bila umljiva. Glasi se v latinskem, cerkvenem jeziku: „O sacrum convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria passionis eius, mens impletur gratia, et futurae gloriae nobis pignus datur!“ Po domače bi se molila tako-le: „O sveta večerja (gostija), pri kateri se zauživa Kristusa, se ponaavlja spomin njegovega trpljenja, se duša napolni z milostjo in se dobi zastava prihodnje slave!“

Glejte, vse to, kar se s tem izraža, se bo danes izpolnilo nad vami, ljubi otroci. Zato ste lahko zares veseli, pa tudi vaši starši (in jaz se veselimo danes v Gospodu, ko čakate tu skrbno pripravljeni ljubega Jezusa, ki vam hoče napraviti današnji dan najlepši in najsrečnejši v celem življenju. V povzdigo današnje slovesnosti sem se namenil pojasniti vam ravnokar omenjeno cerkveno molitvico.

a) „O sveta večerja, pri kateri se zauživa Kristusa!“ Sv. Rešnje Telo je sv. večerja ali sv. gostija, ki jo je nam pripravil Gospod Jezus Kristus. V sv. evangeliju je sam to naznanil v priliki, rekoč: „Neki človek je napravil veliko večerjo in jih je veliko povabil.“ (Luk. 14, 16.) Da, učlovečeni Sin božji je napravil veliko večerjo, h kateri so vsi kristjani po vsem svetu povabljeni. Bogati in revni, visoki in nizki, odrasli in otroci so povabljeni brez razločka stanu in rodu. Torej tudi vi ste povabljeni k tej najdragocenejši gostiji in danes je tisti „dan, ki ga je Gospod naredil“ (Ps. 117, 24.), da se prvokrat in z najveselejšim srcem udeležite te njegove gostije.

Najdragocenejša gostija je to, ker se nam v njej ponuja in daje najdražja hrana, kraljeva, angelska, božja hrana. Kraljeva je, ker kralj nebes in zemlje jo nam daje; angelska je, zato se imenuje sv. Rešnje Telo tudi angelski kruh, ker je tako hrana in blaženost naših duš na zemlji, kakor je angelov v nebesih, in ker bi jo morali angelsko čisti prejemati; božja je ta gostija, ker v njej je večni Bog, Jezus Kristus sam, in sicer s telesom in dušo, s krvjo in z mesom, po božji in človeški naravi resnično in bistveno pričujoč. Vi ste danes gostje te nebeške večerje in angeli

¹ Po Schmitt-Schwillinsky: O sacrum convivium ...

božji vas nevidno obdajajo ter vam v sv. veselju želé postreči. Zavoljo vsega tega se začudi sv. Cerkev ter vzklikne: „O sveta večerja!“

Če premislimo naslednje besede, najdemo v njih kratko izražene milosti sv. obhajila.

b) 1. „O sv. večerja, v kateri se zauživa Kristusa!“ Kristus, Gospod sam, pride k vam kot večni kralj milosti, kot nebeški knez miru. Kako so se radovali jeruzalemski prebivavci z otroki vred, ko je slovesno jezdil v mesto Kristus Gospod! Klicali so mu: „Hozana Sinu Davidovemu! Hvaljen bodi, ki pride v imenu Gospodovem!“ (Mat. 21, 9.) Tako kličejo še dandanes v Lurdu ob velikih slovesnih procesijah, ko neso taistega Jezusa v monštranci mimo bolnikov, v sv. upanju čakajočih njegovega blagoslova in milosti. Tudi vam, ljubi otroci, se danes bliža Jezus, vaš Zveličar, s svojimi milostmi ter hoče pri vas ostati. Zato ga radostno pozdravljajte z otroško vernim in zaupnim srcem!

Starček Simeon je zaklical takrat, ko je držal dete Jezusa v naročju: „Sedaj izpustiš svojega hlapca, Gospod, po svoji besedi v miru; ker so videle moje oči tvoje zveličanje.“ (Luk. 2, 29.) Pa Simeon je Jezusa samo videl; vi pa ga boste tudi prejeli v svoje srce. On hoče biti vaša hrana, v vas iti ter se z vami najtesneje združiti, tako da ste vi v njem in on v vas ter morete vzklikniti s sv. apostolom: „Živim, toda ne jaz; živi pa v meni Kristus.“ (Gal. 2, 20.) Kakor spomladno solnce povsod po vrtilih in travnikih in poljanah priklíče novo življenje iz zemlje, da vse ozeleni in razcveté, tako Kristus v vas oživi novo življenje, življenje polno nebeških misli in dobrih sklepov. Pobožen obhajanec je pravi tempelj božji, v katerem prebiva Kristus z vsemi milostmi. Kolika sreča, kolika čast za vas današnji dan!

2. „O sv. večerja, pri kateri se zauživa Kristusa, se ponavlja spomin njegovega trpljenja!“ — moli se dalje. Ta gostija je velika spominska večerja, sveta spominska slovesnost, čudežni spomin prebridkega trpljenja in smrti Gospoda našega Jezusa Kristusa. „To delajte v moj spomin!“ (Luk. 22, 19.) Besede Jezusove so polne neskončne ljubezni. Kolikorkrat torej to storimo, kolikorkrat spremenimo mašniki kruh v Jezusovo telo in vino v Jezusovo kri ter ga zaužijemo in kolikorkrat verniki prejmejo sv. obhajilo, vselej naj se spominjamo onega dneva, ko je za nas prelival svojo rešnjo kri, spominjamo Velikega četrta in Velikega petka. Saj prejmemo ravno tisto telo, katero je bilo za nas dano

v najstrašnejšo smrt, in ravno tisto kri, ki je bila za nas vse prelita na sv. križu, prelita za vsakega izmed nas.

Mislite si danes, da ste v veliki dvorani v Jeruzalemu ter gledate in poslušate Jezusa samega, ko slovesno izreka: „To je moje telo, to je kelih moje krvi.“ Zares, neskončna ljubezen njegovega božjega Srca se razodeva v tej skrivnosti. Ne samo enkrat naj bi bilo darovano njegovo sv. telo, ampak dannadan naj se ponavlja ta daritev pri sv. maši v zveličanje človeštva, v blagodar vesoljnemu svetu. In ta skrivnost naj bi bila obenem duhovna jed in pijača za vse, ki hrepené po njej. Ta skrivnost je resnični spomin njegovega trpljenja, zakaj, kakor takrat, tako trpi tudi sedaj v najsvetejšem zakramentu vsled mlačnosti, brezbržnosti, nejevere in nespodobnega obnašanja ali celo nevrednega prejemanja mnogih kristjanov. Pač v resnici se obnavlja spomin njegovega trpljenja.

3. „O sveta večerja, ... v kateri se duša napolni z milostjo.“ Kako bogato obdarovani in napolnjeni z milostmi se od te mize Gospodove vrnete na svoj dom! Naštevati smo pri pouku o sv. Rešnjem Telesu mnogotere milosti vrednega svetega obhajila. Toda koliko milosti pa prinese Jezus Kristus še seboj, katerih niti ne moremo vseh poznati in naštetih? Nadangel Gabriel je prečisto Devico Marijo pozdravil z besedo: „Milosti polna!“ Glejte, tudi vsakega obhajanca, ki vredno, brez vsakega smrtnega greha, torej v stanu posvečujoče milosti božje prejme sveto obhajilo, mogli bi pozdraviti s taistimi besedami: Milosti poln milosti polna!

Dà, zares, ljubi otroci, bogati neizmerno bogati na milostih in dušnih blagih postanete z vrednim sv. obhajilom; neizmerno bogati, ker imate v posesti Jezusa, kralja vsega veličastva. Da bi pa vse te milosti našle dovolj ugodnega prostora v srcih kristjanov, treba srca poprej očistiti vseh grehov in napak, vseh posvetnih in hudovoljnih željà, biti morajo čista in brezmadežna, kakor srce prečiste Device Marije; čista morajo biti vse krivice, in trdobe, čista kakor roke pobožnega starčka Simeona. Kolikor čistejša so srca, toliko vrednejše je sv. obhajilo, s toliko več milostmi se napolnijo. V ta namen bomo obudili še enkrat skupno kes zavoljo vseh grehov, poprej pa ponovili krstno obljubo.

4. „O sveta večerja, ... v kateri se dobi zastava prihodnje slave!“ Ta nebeška gostija je tudi zastava, je ara za vstop v nebeško obednico, je vabilo in spremnica k veliki večerji

v nebesih, katere so deležna vsa ljudstva in ki nima konca. S sv. obhajilom si zavarujemo svojo dušo, da se ne pogubi, ampak večno zveliča. A to zastavo si moramo zvesto obvarovati s pobožnim krščanskim življenjem, s čuječnostjo in ponižno vero pa sv. ljubeznijo.

Glejte, tak je pomen, take so milosti velike večerje, h kateri ste danes prvikrat povabljeni!

Tudi za vas odra s le je današnji dan velik spominski dan. Spominja vas onega prelepega dneva, ko ste tudi vi bili prvikrat tolikanj osrečeni, da ste smeli pristopiti k mizi Gospodovi. O blaženi trenotek! Da bi pač nikdar ne izginil iz vašega srca in iz vašega spomina! O, da bi se vam pač danes spet prav živo povrnili vsi oni pobožni sklepi, ki ste jih tedaj storili kot otroci, da bi vas ona otroška nedolžnost, ona otroška vera, ki ste jo imeli takrat, vselej spremljala k tej nebeški večerji!

In sedaj, ljubi otroci, vas nočem več dalje zadrževati od Jezusa. Vaše duše že močno hrepené po viru vsega življenja, po svojem Zveličarju. Naj bi bilo to-le prvo sv. obhajilo začetek dolge vrste vrednih in pogostnih sv. obhajil, ki jih boste prejemale na zemlji, dokler mili Jezus ne pride po vas, da vas popelje k večni gostiji, k nebeški ženitnini. Zdihnimo še enkrat v sv. strahu čudeč se tej presveti skrivnosti: „O sveta večerja...“ Amen.

V. Bernik.

Druga nedelja po Veliki noči.

1. Jezus, dobri pastir — mi, dobre ovce.

Jaz sem dobri pastir. Jan. 10, 11.

„Mi vsi smo bili zašli kakor ovce, sleheren se je bil obrnil po svojem potu,“ (Is. 53, 6.) tako kliče prerok, ko premišlja neizmerno bedo in revo, ki je zadela vse človeštvo radi Evinega greha. Saj je bilo to človeštvo zašlo daleč od svojega namena in služilo satanu v grehah in malikovanju. Pri preroku (Ec. 34, 11.) pa tolaži Bog svoje ljudstvo, naj ne obupa, in napoveduje mu odrešenje takole: „Glejte, jaz sam bom poiskal svoje ovce in jih bom obiskoval. Kakor išče pastir svoje črede po dnevu, kadar je med svojimi razkropljenimi ovcami, tako bom iskal svojih ovac, in jih bom rešil iz svojih krajev, po katerih so se razgubile oblačni in temni dan. Po najboljših pašah jih bom pasel;

počivale bodo na zelenih pašah in pasle se bodo na tolstih tratah. Jaz bom pasel svoje ovce in jaz jih bom vodil počivat, reče Gospod. Izgubljeno bom poiskal, izgnano pripeljal nazaj, ranjeno obvezal, slabo okrepčal, debelo in močno bom varoval. — In obudil jim bom edinega Pastirja.“ Tako popisuje prerok Odrešenika v ljubeznivi podobi krotkega, skrbnega pastirja. In danes, dragi v Gospodu, se ta Odrešenik Pastir predstavlja sam v nedeljskem evangeliju. Jezus Kristus se naslika in nariše pred našimi dušnimi očmi kot dobri pastir. Gotovo ste že kdaj videli podobo Jezusa kot dobrega pastirja, kaj ne? Saj je ta način slikati Odrešenika silno star, že iz prvih stoletij krščanstva nahajamo take podobe v katakombah. Opazili ste pa, dragi v Gospodu, na takih podobah tudi ovco: naj si jo že Kristus nese na rami ali pa jo skuša osvoboditi iz trnja in grma. Tudi na evangeljski sliki, koder je naš Zveličar samega sebe narisal kot dobrega pastirja, je narisal podobo dobre ovce, pokazal nam, kakšni bodimo, da bomo dobre ovce dobrega Pastirja. Vsak izmed nas in vsi vkup, predragi v Gospodu, hočemo biti dobre ovce Jezusove in zato hočemo sebi v spodbudo ogledati dobro ovco, potem ko bomo prej še pogledali ljubeznivega dobrega Pastirja. Pomoč naša v Imenu Gospodovem!

I. Dolgo časa mora slikati slikar in vrteti čopič med prsti, preden dogotovi podobo. Vse drugače Jezus Kristus samega sebe slka! Samo tri poteze, pa kako veličastna, a vendar prikupljiva podoba! Seveda, krepke so te poteze. Glejmo! „Dobri pastir,“ pravi Gospod, „dá življenje za svoje ovce.“ Prva poteza. Dober pastir mora res posvetiti življenje svoji čredi, skrbno mora paziti nad njo, jo čuvati in braniti, varovati in zavračati, braniti in osvoboditi, če hoče, da čreda dobro uspeva, jo voditi na pašo in vodo: skratka, vse dušne in telesne moči napejati, da vlada čredo. Miru nima ne podnevu, ne ponoči, vedno ga je skrb izročene mu črede: če vsega tega ne stori, niti imena pastirja ni vreden, kaj šele imena dobrega pastirja, nič drugega ni kot najemnik. In Jezusu Kristusu, ko se čez dan utruji podučevanja in govorjenja, hoje in vročine, prinesejo na večer bolnikov in betežnikov, da jih ozdravlja, matere pripeljejo v nevoljo apostolov otročiče, da jih blagoslavlja. Noč leže na zemljo, čas počitka za naravo in ljudi, le Stvarnik in Bog te narave si ne da miru, moli in tako skrbi za svojo čredo tudi ponoči. Še

več! Jezus Kristus je tudi res dal življenje za svoje ovce, dal se zanje umoriti, česar seveda ne stori navadni pastir za čredo. Nalšač zato je postal človek, prav iz tega namena si je privzel človeško naravo, da bi za svoje stvari, za izgubljene ovce svoje črede kot človek mogel trpeti in umreti in kot Bog Bogu zadostiti. Res, izgubljene so bile te ovce, premislite, njega, ki jih je prišel rešiti iz sužnosti satanove, iz spon greha, njega so umorile!

V starem Rimu je ušel suženj svojemu gospodu in pobegnil v vročo Afriko. A ker so mu bili tam preganjavci za petami, umakne se v puščavo ter najde zavetja v neki duplini. Kar pribeži k njemu kralj puščave, mogočen lev. Seveda se suženj prestraši, a lev mu ne stori nič žalega. Mirno se mu vleže k nogam in mu moli svojo nogo. Suženj pogleda in vidi, da si je žival zadrila velik trn. Varno mu potegne trn iz rane in lev sužnja nikdar več ni zapustil, marveč ga hvaležno spremljal na vseh potih.

Ko je pa hotel Bog rešiti in oprostiti zašle izgubljene ovce trnja greha, se je ta ovca vzdignila zoper njega in mu prizadela smrt na križu! Kolika nehvaležnost za tako neizmerno ljubezen dobrega pastirja, ki posveti celo življenje svoji čredi, ki se daruje v bridko smrt zanjo! Jezus Kristus je po vsej pravici dobri pastir, najboljši pastir!

Druga poteza na sliki dobrega pastirja, katero je narisal Gospod, je izražena v besedah: „Poznam svoje ovce.“ Mi ljudje drug drugega poznamo le po obrazu, glasu, hoji, kretanju, gibanju, toda srca med seboj poznamo tako malo, da jih sploh ni mogoče spoznati, če dotičnik sam noče razodeti svoje notranjosti. Kako vse drugače pa nas pozna Jezus Kristus! Ali je to mar čudno? Saj je Bog, ki preiskuje srce in obisti ljudi. Pastir mora poznati lastnosti svojih ovac, sicer ne vodi uspešno svoje črede: ta je kujava, ta trmasta, ta slabotna, ta ubogljiva, vse to natanko ve in po tem se ravna. Tako in še veliko bolj pa pozna božji Pastir svoje ovce. Glejte, dragi v Gospodu, on pozna vse naše potrebe in slabosti; kdo bolj pozna potrebe svojega otroka ko skrbna, ljubeča mati? Sveto pismo samo pojasnjuje ljubezen božjo z ljubeznijo materino, ko pravi: „Ko bi tudi mati pozabila svojega otroka, jaz te ne bom nikdar pozabil.“ Hoče reči: „Velika je ljubezen matere do otroka in skoraj nemogoče je, da bi ga pozabila. Pa ko bi se vendar našla taka protinavarna mati, jaz, Bog, tebe ne bom pozabil.“ Kristus ve za naše želje in trdne sklepe, znani so mu naši boji in trudi, pozna

naše moči in naše delo, niso mu prikriti naši grehi, a tudi ne naše kesanje, očita mu je naša ljubezen in zvestoba. Kolika tolažba za tiste, ki se trudijo po trnjevi, strmi, ozki stezi navzgor proti nebesom, kako tolažilna misel za one, ki so stiskani in pregnanji, zapuščeni in žalostni. Božji Pastir ve za naše notranje boje, o katerih svet nima pojma, ve, da se trudimo po poti za njim, in rad, iz srca rad priskoči na pomoč slabotni stvari, da le vidi trdno, resno voljo. Kako radi potožimo svoje gorje ljubecemu prijatelju, ker ložje nosimo težo življenja v zavesti, da ima kdo sočutje z nami. In če mi Jezusu povemo svoje težave in nadloge, ko pride v naša srca pri svetem obhajilu, ali če ga obiščemo bivajočega v tabernakelju, ali ne bo imel usmiljenja z nami? Gotovo! Pa kako strašna misel za tiste ovce, ki so prostovoljno zašle, ki so se odločili samovoljno in uporno od črede Kristusove. Tudi za dela grešnikov zakrknene srca ve božji Pastir, ve, da ne marajo zanj, da ga odganjajo od sebe, da beže pred njim. Grešniki vedo, da Jezus ve za njih grešna pota, a vendar nočejo priti nazaj k čredi, rajši begajo po pašah uživanja in ničemurnosti, dasi jim je dobro znano, da bo ta sedaj mili Pastir enkrat njih ostri neizprosni Sodnik.

„In jaz jim dam večno življenje,“ s temi besedami je Jezus Kristus načrtal tretjo in zadnjo potezo dobrega pastirja, slika je gotova. Dober pastir vodi ovce svoje na dobro pašo, ker mnogo mu je do tega, da se ovce rede in so zdrave. In če morebiti zaide katera na slabo pašo, koder rastejo strupena zelišča, jo zavrne nazaj. Jezus Kristus, božji Pastir naših duš, pa nas vodi na najboljšo pašo, ker ta paša nas poživlja k večnemu življenju, In to je predvsem njegov sveti nauk, večna resnica, ki kaže vrednost človeškega življenja v pravi luči, ki kaže pravo pot ne samo v večnih, ampak tudi v časnih zadevah. Prav posebno pa nam daje večno življenje meso in kri nebeškega Pastirja samega; čujte, ta dobri Pastir nas hrani z lastnim mesom, ali ni res dobri Pastir? „In kdor je to meso in pije to kri, ima v sebi večno življenje.“ Zato pa se nam, ki hočemo imeti Jezusa za pastirja, ni bati smrti, ne spreletava nas mraz, ko vidimo pokopališče, koder čakajo vstajenja umrli, ne, marveč s sv. Duhom moremo zaklicati: „Meni je življenje Kristus in smrt dobiček“ (Filip. 1, 21.), da, Kristus, naš dobri Pastir, nam je življenje, večno življenje in zato smrt, ki nas vodi k dobremu Pastirju, dobiček.

II. Kaj ne, dragi v Gospodu, kako krasna in veličastna, prikupljiva in milobna je ta podoba dobrega Pastirja! Kaj pa da, saj jo je narisal in naslikal največji umetnik, Jezus sam. Ravno tako lepa našim očem pa je podoba dobre ovce; tudi to je naslikal Odrešenik nam v posnemanje in vzpodbudo. Postojmo še pred to podobo in skušajmo si jo vtisniti v spomin in srce. Kakor prva ima i druga podoba samo tri poteze. Jezus Kristus pravi: „Moje ovce poznajo mene.“ More li drugače biti? Ene črede ovce pač morajo poznati svojega pastirja in ga tudi poznajo po glasu, vnANJI podobi itd. Ali pa mi, dragi v Gospodu, res poznamo svojega Pastirja? Malo pred svojo smrtjo je skoro nejevoljno očital Jezus učencem: „Tako dolgo sem že pri vas, pa me še ne poznate.“ Dal Bog, da bi nam ne veljalo to očitanje! Vprašajmo se, ali res poznamo svojega dobrega Pastirja ljubezen in usmiljenje, dobrotljivost in prizanesljivost, pa tudi njegovo strogost in odločnost? Ali poznamo vse to? Ali nam je znana njegovega zglada, njegove besede silna moč, znana njegova sveta oseba, njegovo veličastno delo odrešenja, njegove obljube? Ali vemo, da je ta dobri Pastir naš Učenik, Odrešenik, Sodnik? Poglejmo svoje življenje, če je uravnano po Jezusovem nauku, ker sicer ne poznamo Pastirja. Ali pa ga morebiti ne maramo poznati? Gotovo ne! „Preklet bodi, kdor ne ljubi našega Gospoda Jezusa Kristusa,“ tako je zaklical učenec ljubezni, sv. Janez. Jaz pa se drznem besede apostolove popraviti in reči: „Preklet bodi, kdor ne pozna našega Gospoda Jezusa Kristusa.“ Porečete, huda beseda. Ali je resnična. Kako naj ga pa ljubimo, če ga ne poznamo, če ničesar o njem ne vemo ne iz zgodbe, ne iz katekizma, ne iz pridig, ker je nam vse deveta briga? Za vse smo tako radovedni, le za Jezusa se menimo tako malo. Prizadevajmo si, dragi v Gospodu, da bodemo rasli v spoznanju božjega Pastirja, da ga bodemo dobro poznali in bomo tako njega dobre ovce. Zato pa večkrat recimo s sv. Avguštinom: „Gospod Jezus, daj, da poznam Tebe, poznam sebe, in nič drugega ne želim ko Tebe.“

„Moje ovce poslušajo moj glas,“ to je drugo znamenje dobre ovce. Če pokliče pastir ovce, vse hipoma pogledajo kvišku in poslušajo njegov glas, saj ta glas je dobro znan njih ušesu. Ta glas jih je že dostikrat vodil ali na dobro pašo ali na dobro vodo ali v stajo, ta jih je klical, da so dobile soli iz pastirjeve roke, ali jih opomnil preteče nevarnosti ali odvrnil

od napačne poti. Zato pa tako rade slišijo glas svojega pastirja in takoj teko k njemu od vseh strani, kakor hitro jim udari na uho. Zdaj pa obrnimo nase primeroma in si zastavimo vprašanje: Ali je tudi nam glas Zveličarjev tako ljub in drag, ali poslušamo njegov glas? Glas, beseda Zveličarjeva je dobrohotna, resnična beseda, prihajajoča iz njegovega ljubeznivega srca. Če je Kristus klical ljudi: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil,“ je bila ta beseda kakor hladeče mazilo na pekoče rane. Oddaleč in blizu so prišli in s seboj prinesli nadlog in težav in s seboj pripeljali bolnikov: vse je potolažil in ozdravil. In ko je Jezus Kristus rekel Magdaleni: „Tvoja vera ti je pomagala, pojdi v miru,“ ji je ta beseda segla globoko v srce in jo ozdravila, pomirila, potolažila. Ko je svaril Gospod svoje poslušavce pred krivimi preroki, pred hinavskimi farizeji, ki sami slepci slepce vodijo v pogubo, so vsi tisti, ki so bili njegove dobre ovce, slušali ta glas in ga ubogali, saj so bili prepričani, kako dobro jim hoče Jezus Kristus. — Kristjan moj! ali ne slišiš tudi ti že nekaj časa sem mili glas dobrega pastirja v svojem srcu? Ta glas se ti javi sedaj v vesti, sedaj prav v dnu srca, sedaj v kaki pridigi, sedaj znabiti po dobri materi ali po odkritosrčnem prijatelju, po dobri knjigi. In ta glas te svari, opominja, morebiti kara radi tega ali onega greha, tiste slabe družbe, one grešne prilike. Ali ne slišiš? Seveda slišiš! Ali boš poslušal, ubogal, storil? Ne; potem si izgubljena ovca in ne več ovca Kristusova. In Gospod ti na srce govori, poslušaj vendar, kaj ti govori, kakor nekdanj po skrivnem razodenju temu ali onemu: „Imam zoper tebe, da si odnehal od svoje prvotne ljubezni. Spomni se, odkod si padel, delaj pokoro in opravlaj prva dela.“ Ali: „Vem tvoja dela; ime imaš, da živiš, a mrtev si! Ne najdem tvojih del popolnih pred Bogom.“ Ali ti pa kliče Gospod takole: „Vem tvoja dela, da nisi ne mrzel in ne gorek, ker si mlačen, te bom začel pljuvati iz svojih ust. Svarim in kaznujem tiste, katere ljubim. Vnemi se v gorečnosti in delaj pokoro.“ — Če čuješ taka očitanja, kaj storiš? Oh bodi vendar poslušna ovca Kristusova, slušaj njegov glas, da bo i o tebi mogel Kristus reči: „Moje ovce poslušajo moj glas.“

Še eno znamenje dobre ovce je podal Gospod v besedah: „In hodijo za menoj.“ Ni dosti, da slišijo ovce glas pastirja, ne, iti morajo za njim, kamor jih kliče, ali na pašo ali v stajo ali na pravo pot. Če ne gredo za njim, zaidejo in padejo ali v brezno

ali pa zaidejo med volkove ali nalete na slabo pašo, ki jim škoduje. Tako moramo mi, dragi v Gospodu, ne samo slišati klic dobrega Pastirja, ampak iti za njim, kamor in kadarkoli in kakorkoli nas kliče. Kaj pravi že Gospod? „Kdor hodi za menoj, ne hodi v temi“ in „Jaz sem življenje pot in resnica.“ Kaj hočemo še večje modrosti? Če hodimo za Kristusom, po njegovem zgledu živimo, smo res razsvitljeni in modri, ker ni nam mogoče zaiti od cilja in namena svojega: ne moremo izgrešiti Boga. Vse drugo je prazno in ničevno, in kdor ne hodi za Kristusom, marveč hodi za modrijani tega sveta, njega noge teko v pogubljenje, je zašla, izgubljena ovca. Brez Kristusa je vse prazno, vse brez pomena, le v Kristusu zadobi vse, tudi stvari nežive, svoj pomen, svojo vrednost, svojo ceno. Zato pa, dragi v Gospodu, kakor dobre ovce hodimo za Kristusom! Ali se mar bojimo križa, ki ga moramo na potu za Kristusom nositi? Poslušajmo, kaj govori zlata knjiga Tomaža Kempčana: „Kvišku bratje, pojdimo vsi, Jezus bo z nami. Zaradi Jezusa smo vzeli nase ta križ, zaradi Jezusa bomo vztrajali na tem križu. On bode naš pomočnik, ki je naš vodnik in vojskovodja. Glej, naš kralj gre pred nami, bojeval se bo za nas. Junaško hodimo za njim, nihče naj se ne plaši truda. Bodimo pripravljeni pogumno umreti v vojski in nikar ne omadežujemo svoje časti s tem, da bi zbežali od križa.“

Prelepi sliki dobrega Pastirja in dobre ovce ste dokončani. Ali niste res lepi? Ali nas nič ne mika vtisniti si obe sliki v svojo dušo? Gotovo! Saj smo danes trdno sklenili, odslej naprej biti dobre ovce Kristusove, prizadevati si hočemo, da ga bomo spoznavali vedno bolj natanko, ubogati ga hočemo, kar nam kliče in k čemur nas opominja, pa tudi pogumno hoditi za njim po sicer trnjevi, pa najbolj varni in zanesljivi poti križa. Storimo to in živeli bomo že tu na svetu v srečni zavesti, da smo na pravi poti, od katere naj nas ne odvrne ne svet, ne pekel, ne hudobe, ne meso. Pa tudi podobo dobrega Pastirja si moramo storiti v svojo last! Tudi to! Mnogoterega izmed nas je Gospod Bog v svoji previdnosti postavil na mesto, koder mu je treba marsikateri čednosti in vrlin dobrega Pastirja; hočem reči, marsikdo tu navzočih ima za svoje bližnje skrbeti kakor pastir za čredo, in naj si je potem čreda mala in velika, skrbeti mora zanjo, dal bo odgovor enkrat pred nebeškim Pastirjem. Zato pa zlasti vas, krščanski starši, prosim in opominjam in vam na srce polagam:

glejte, da boste i vi mogli reči z Gospodom: „Dam svoje življenje za svoje ovce.“ Življenje vaše bodi posvečeno izključno le poklicu in stanu ter vzgoji otrok. „Poznam svoje,“ tudi to se zgodi, da veste natanko, kaj vaši skrbi izročeni delajo, berejo, pišejo, s kom in kod in kam hodijo; to morate vedeti, da vam satan ne ukrade ovca. „In dajte jim večnega življenja.“ Molite zanje, učite jih moliti in svete zakramente prejemati, živeti krščansko in nikar se ne bojte, da bodo preveč pobožni, in res, učite jih le prave pobožnosti, ne svetohlinstva, in vi in oni boste srečni. Vsak po svojem stanu in poklicu bodimo dobri pastirji, vsi vkup pa dobre ovce nebeškega Pastirja Jezusa Kristusa, da nas enkrat vse popelje na večno zelene pašnike rajske blaženosti. Amen.

Fr. S. Watzl.

2. Sv. Marko in procesije.

(Priložnostni govor za praznik sv. Marka.)

Pojdimo torej k njemu, Jezusu, iz šotorišča in nosimo njegovo zasramovanje. Saj nimamo tukaj obstoječega mesta, temuč iščemo prihodnjega, Hebr. 13, 13. 14.

Izpregovoril bi vam rad z božjo pomočjo danes nekaj 1. o sv. Marku, čigar cerkveni spomin obhajamo, 2. o pomenu in namenu procesij.

1. Neka goreča kristjanka v Jeruzalemu, Marija po imenu, je prepuščala svojo hišo vernikom za božjo službo. V njeni hiši je našel sv. Peter po čudežni rešitvi iz ječe prvo zavetje. (Act. 12, 12.) Sin njen Janez, s priimkom Marko, se je od matere in apostolov navzel svete vneme za Jezusovo vero. Spremljal je najprej svetega Pavla na misijonskem potovanju, v mestu Perge se je ločil od njega in je šel s svojim sorodnikom sv. Barnabom na otok Ciper. Potem se je oklenil in podpiral sv. Petra zlasti v Rimu. Bil je njegov tolmač, tajnik, pomočnik; sv. Peter ga v svojem prvem listu častno imenuje svojega (duhovnega) sina. (I. 5, 13.) Ko je bil sv. Pavel prvič v Rimu zaprt, je bil tudi njemu sv. Marko zvest pomočnik, kakor ga hvali apostol Kološanom (4, 10.) in Filemonu. (24.) Malo pred smrtjo ga je zaželel zopet videti in Timoteju (II. 4, 11.) piše, naj prideta skupaj k njemu. Med tem časom je sv. Marko širil s posebno vneto, pa tudi z vidnim blagoslovom vero Kristusovo po Egiptu ter ustanovil škofovski sedež v Ale-

ksandriji, zaradi trgovine takrat prvem mestu sveta. Po njegovih naukih in čudežih je postal Egipt — poprej malikov najbogatejša dežela, brlog najostudnejših vraž, kjer so leve in volkove, ovce in kozle, tice, ribe in kače, posebno črnega vola z belo liso po božje častili — postal je ta Egipt rodovitno polje za evangeljsko setev, dežela svetnikov, zibel krščanske popolnosti, domovina puščavnikov in menihov. Seveda svetniku posvetno plačilo, preganjanje, ni izostalo. Po Gospodovem naročilu in zgledu se je začasno umaknil iz malikovalskega mesta v pokrajine doljnega in srednjega Egipta, pustivši v Aleksandriji namestnika, Anijana, svojega poznejšega naslednika v apostolski službi. Toda ob času potrebe se je neustrašeno vrnil v mesto. Na praznik malika Serapija so ga neverniki zasledili, ujeli, po ulicah zvezanega vlekli v ječo in ga grozno razmesarili. Po noči ga je Gospod potrdil v prikazni. Drugi dan je med ponovljenimi neizrekljivimi mukami izdihnil svojo dušo 25. aprila l. 68. — Trgovci so njegove koščice prenesli l. 827. v Benetke, kjer ga zato že nad 1000 let posebno častijo. Poznajo njegovo češčenje tudi Slovenci in nekateri zgodovinarji trdijo, da je bil sv. Marko od sv. Petra iz Rima poslan na misijone v zgornjo Italijo in v Oglej, kjer je pridobil Jezusu sv. Mohorja in Fortunata. Vsi pa imamo v svoj veliki dušni pa telesni prid dvojno zapuščino Markovo: drugi (izmed štirih) spis evangelja v 16. poglavjih in pa procesijo na Markovo.

Na prošnjo rimskih kristjanov je zapisal v grškem, takrat splošno znanem jeziku to, kar je sv. Peter pridigoval. Ta spis je prvak apostolov potrdil in skrb sv. Cerkve nam ga je ohranila. Pozna se mu, da je bil namenjen spreobrnjenim poganom, ki niso poznali ne judovske govornice, ne šeg jutrovskih. Zato skrbno razlaga judovske besede, kraje in navade. Latinski izrazi nam kažejo, da so bili bralci vešči latinščine. Ker je bil spis namenjen poganom, prav malo navaja sv. pismo starega, le bolj Judom znanega zakona. Ker je bil pisan za mogočne, energične Rimljane, kaže posebej na mnogoštevilnih čudežih Jezusovih, da je bil ta še mogočnejši ter je to svojo mogočnost posebno kazal v svojih delih. Markov spis je povsem evangelij čudežev Gospodovih. Namen sv. Marka je očividni: on hoče dokazati poganom iz Jezusovega delovanja, da je bil res Sin božji. *Začetek evangelija Jezusa Kristusa, božjega Sina.* (Mrc. 1, 1.)

Ker je pisal po naročilu, pod očmi in po želji spokorno skesanega Petra, je v Markovem evangeliju izpuščeno marsikaj, kar bi nam kazalo čast, odliko, oblast in slavo sv. Petra. Pač pa

se v njem natančneje nego pri drugih evangelistih opisujejo Petrove slabosti in zmote. Več podrobnosti, tičočih se sv. Petra, beremo samo pri sv. Marku (1, 36. 37. — 13, 3. 16, 7.)

Vsi cerkveni očetje razlagajo prikazen preroka Ezekijela o štirih kerubih z ozirom na štiri evangeliste, ki so štirje stebri sv. Cerkve, štiri reke v raju, izvirajoče iz enega vrelca in namakajoče z milostjo vso zemljo na vse štiri vetrove sveta. Obrazi kerubov so podobe evangelistov. Izmed teh pomenja lev svetega Marka, ki primerja v začetku svojega spisa pridigo sv. Janeza Krstnika levjemu rjoventju v puščavi. (Mrc. 1, 3.) Lev nam kaže Kristusa, kralja, ter nas spominja njegovega vstajenja. *Ne jokaj, glej, premagal je lev iz Judovega rodu, korenina Davidova.* (Apoc. 5, 5.)

Junaški zgled sv. Marka, njegova neutrudljiva gorečnost v oznanjevanju naukov Gospodovih, njegovo neustrašeno pričevanje, potrjeno s tako grozovito, mučeniško smrtjo za resnico sv. vere Kristusove, predvsem pa vsako poglavje njegovega nesmrtnega spisa nas opominja, da tudi mi včasih — zlasti dandanes — zapustimo složno šotorišče skritega domovja ter gremo k Jezusu (Hebr. 13, 13.), da ga vpričo nevernega sveta spoznamo za svojega kralja in Gospoda; nas opominja, da se včasih — priložnosti imamo dannadan — odrečemo maloverni mehkužnosti in občutljivi prevzetnosti napuha ter vzamemo na sebe in z veseljem prenašamo tudi zasramovanje za in zaradi Jezusa, ker vemo, da nimamo tukaj obstoječega mesta, temuč iščemo prihodnjega (Hebr. 13, 14.) — in kje ga bomo našli? V peklu pri Belialu ali pa pri Jezusu v nebesih — kateremu bomo pač služili, katerega spoznavali za svojega gospoda v tem življenju?

II. To storiti nam ponuja katoliška Cerkev danes lepo priložnost. Posnemajmo vsak po svojem poklicu sv. Marka — zlasti po naših krajih, kjer je prav lepo število — 8 župnijskih in 16 poudružnih cerkev njemu posvečenih in kjer toliko mož in mladeničev nosi pomenljivo ime hrabrega evangelista. — Idimo danes pa tudi vun iz šotora nove zaveze, iz cerkve, po cestah in potih pod milo nebo, na polje in livade, četudi zavolj tega trpimo zasramovanje; saj bo zavoljo Jezusa in zatorej obilno poplačano. K temu nas vabi danes sv. Cerkev s procesijo, staro že približno poldrugo tisočletje. Povod vam je znan: da bi odvrnil strašno kugo v Rimu in okolici l. 590., je slavni papež sveti Gregor Veliki vpeljal tako procesijo. Uspeh je pokazal, da je

izbral papež pravega priprošnjika pri Bogu: sv. Marka in z njim vse blažene svetnike, ki so po evangeliju Gospodovem se zveličali.

Ni prenehala današnja procesija, širila se je križem sveta in marsikatero stoletje se vije že iz vseh katoliških cerkev zaupno po hribih in dolinah v čast in slavo, hvalo in zahvalo, prošnjo in odpuščanje pri Bogu pa v korist in prid, dušni in telesni, nam izgnanim sinom Eve v tužni dolini solz. Poleg tega nam današnja kakor sploh vsaka procesija daje priliko, spoznati očitno pred ljudmi, javno in brez strahu vero v najvišjega Gospoda, ki vlada in ohranjuje vse nebeške in zemeljske moči; daje nam priliko, trpeti za Jezusa tudi zaničevanje pa nas opominja, da nimamo tukaj obstoječega mesta, temuč se vsak dan življenja sicer neznatno, pa gotovo bližamo stalnemu mestu v večnosti. Iz takih vzrokov je katoliška Cerkev že od svojega početka uvela v svoje bogočastje obilno množico raznovrstnih procesij, vesele in žalobne, veičastne in spokorne, prosilne in zahvalne. Pred vsako pa nam nosi sv. križ, da bi — prišedši iz šotorišča — hodili za Jezusom telesno, pa tudi duhovno.

V drugem stoletju omenja procesije Tertulijan († 240) in sv. Jeronim († 420) opisuje procesije v Betlehemu in Jeruzalemu in one na grobove mučencev. Sv. Krizostom († 406) je v Carigradu večkrat vodil procesije sam ter imel primerne nagovore. Sv. Ambrož († 397) opisuje spravne in prosilne sprevode v Milanu in vprizoril je povodom prenešenja trupel sv. Gervazija in Protazija več slovesnih procesij.

Posebne spomina so vredne veličastne procesije, ki se vršijo leto za letom neprenehoma slehern dan na sv. krajih, v Jeruzalemu, Nazaretu in Betlehemu. So pa te-le tri: Po večernicah (duhovnov) ob 2. uri se zberejo zgledno pobožni katoličani nazareški v preprosto, pa lično opremljeni cerkvi Marijinega Oznanjenja. Bosi, z razprostrtimi rokami, prepevajoč sveti pesmi in za duhovniki moleč ginljive molitve opravijo procesijo od velikega oltarja do oltarjev oznanjenja, sv. Jožefa, sv. Joakima in Ane nazaj k oltarju sv. Gabriela, kjer jo sklenejo z lavretanskimi litanijami in angelovim češčanjem. — V Betlehemu vodijo čč. oo. frančiškani vsaki dan ob treh popoldne procesijo iz cerkve sv. Katarine skoz cerkev Marijino na kraj rojstva Gospodovega, k oltarjem sv. treh kraljev, nedolžnih otročičev, sv. Jožefa, svetega Jeronima nazaj v cerkev sv. Katarine, kjer zapojejo litanije.

Jeruzalemski romarji ne morejo pozabiti nepozabnega vtisa one procesije, ki se vrši vsak dan ob štirih popoldne iz kapelice, kjer se je Gospod prikazal svoji materi, k stebru bičanja, (60 cm. visok) k ječi Kristusovi, h kapeli razdelitve oblačil Jezusovih, h kapeli najdenja sv. križa in sv. Helene, h kraju kronanja in zaničevanja, na Kalvarijo k mestu slačenja, pribijanja in križanja, potem k božjemu grobu in naposled na kraj, kjer je Gospod zaklical Magdaleni: „Marija!“

Nad vse so ginljivi vernemu kristjanu že ti posvečeni kraji sami ob sebi, potem še veličastni obredi, petje in molitve. Tuj romar odkoderkoli dobi v roke gorečo svečo, ki jo sme ponesti s seboj v domovino ter si jo prihraniti za mrtvaško svečo.

Pa tudi doma, v vsaki še tako skriti ali preprosti župniji imate letoma mnogo zelo pomenljivih, poučnih pa koristnih procesij. Poleg današnje, Markove, vsi poznate, n. pr. še druge tri prošnjne procesije križev teden; spravno procesijo za rajne na vernih duš dan; častilno procesijo s presv. Rešnjem Telesom in celo pri vsaki podružnici obhajate lepo nedeljo ali gorsko tudi s procesijo. Na svečnico vam kažejo lučice v procesiji, da je izšla prava luč v razsvetljenje vsem narodom. Cvetna ali palmova procesija vas spominja na zmagoslavni vhod Jezusov v Jeruzalem in na vaš slavni vhod v nebesa, kadar boste zmagali vojsko tega življenja.

Udeležujte se radi, spodobno in pobožno procesij! S tem skazujete Bogu posebno čast, javno, očitno in skupno vpričo ljudi — si s tem naklonite prav poseben blagoslov božji ter odvrnete od svojega kraja marsikatero pravično šibo božjo ter si zaslužite preimenitno plačilo. Ne bo pozabil Jezus nad vami izpolniti svojih obljub: *Kjer sta dva ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.* (Mat. 18, 20.) *Kdor bo mene spoznal pred ljudmi, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih.* (Mat. 10, 32.) — Pri procesijah posnemajte kralja Davida, ki je navzlic zasramovanju povikšal s svojo radostno udeležbo slovesno spremljanje skrinje zaveze iz hiše Obededomove v sijonski grad. (II. Reg. 6, 16.)

Posnemajte Salomona, ki je hodil vpričo vsega ljudstva in duhovnikov pred skrinjo zaveze. (III. Reg. 8, 5.)

Ako imate kaj si izprositi od Boga, vedite, da mesto Jeriho ni padlo vsled glasu Jozueta samega, ampak šele po sedemkratni procesiji in glasnem, skupnem vpitju vsega ljudstva. (Jos. 6, 9.)

Ako želite prizanašanja in odpuščanja za svoje in drugih ljudi hudobije, grehe in zmote, spomnite se na Ninive. Po naročilu kraljevem in njegovem zgledu je vse ljudstvo javno, očitno po ulicah delalo pokoro in Gospod jim je prizanesel. (Jon. 8, 3.)

Ako trpite karkoli, dušno in telesno, preganjanje ali zaničevanje, pomanjkanje ali bolečine: vstopite v procesijo pod senco križa. Spomnil vas bo, da je moral tudi vse to in še več trpeti zavoljo nas Kristus in šele potem je bil povišan. (Act. 3, 18. — 17, 3.)

Ako vas nadlegujejo hude skušnjave, n. pr. zoper sv. vero, ali vas odvrtaajo od Jezusa nevarni zapeljivci — pridružite se k procesiji. Zastave in bandera vam kažejo, da ste sedaj še v vojskujoči cerkvi, pa zato, da bi zmagali in kmalu prejeli plačilo za to zmago. „Fugite partes adversae — vicit leo de tribu Juda!“

Ste imenitnega rodu — o le pridružite se k procesiji Jezusu: imenitnejšega sorodstva ni, kakor biti otrok božji.

Ste uradniki v visokih službah — ne sramujte se procesije. Služba najvišjemu Gospodu vas ne ponižuje. Le kdor je zvest Bogu, bo zvest gospodarju, vladarju, cesarju.

Ste bogati, premožni — le prihajajte vseeno k procesijam. Pomislite, od koga imate vse, kar glešate in zakaj se delate, kakor ne bi prejeli vsega iz rok božjih. (I. Cor. 4, 7.) In, li-res ne potrebujete vsak dan še posebnega blagoslova Gospodovega, ki vam tako lahko zakliče: „Neumnež, to noč bodo tvojo dušo terjali od tebe, kar si pa spravil, čigavo bo?“ (Luk. 12, 20) Skrbite rajši, da boste „dediči nebeškega kraljestva“ in njegove pravice. (Rom. 8, 17.)

Ne izgovarjajte se, da procesije niso več tako vzpodbudne kakor svoje dni. Res, ko bi še bile po stari krščanski navadi — bi se jih današnji mlačneži še bolj ustrašili. Treba se je bilo postiti; hodili so po cele dneve po slabih potih in bosih, oblečeni v bodečo, spokorno raševino, na glavah potrošeni s pepelom. Ako vam je pobožnost drugih preslaba, pa le pridite in povikšajte jo vi, zlasti imenitnejši, s svojim zgledom in vse ljudstvo se bo nad vami vzpodbujalo kakor nekdanj nad Davidom in Salomonom. Pa vemo in poznamo pravi vzrok tistih, ki zaničujejo procesije, se jih ogibajo, jih smešijo in še druge od njih odvrtaajo. Ta vzrok je napuh, mlačna domišljavost, polovičarska olika, nespametna strahopetnost in pa — nevera! Le pogledjte natančneje življenje takih ljudi. Nikar se ne ravnajte po njih, kajti

njihovo plačilo bo večno pogubljenje: ravno današnji svetnik je zapisal grožnjo Gospodovo: „Kdor se sramuje mene in mojih besedi med tem prešustnim in grešnim rodod, njega se bo tudi Sin človekov sramoval, kadar pride s svetimi angeli v veličastvu svojega Očeta.“ (Mrc. 8, 38.)

Nemodro ravnajo pa tudi oni, ki le nekako za silo pošljejo k procesiji kakega posla ali po enega izmed otrok. Kaka bo tega pobožnost in molitev med procesijo, ako vidi tak zgled mlačnosti ali celo zaničevanja pri svojem gospodarju ali nad svojimi starši? Kako se bo otrok obnašal, ko ve, da ga nihče domačih ne opazuje — drugega se pa ne boji nikogar, še duhovnika ne!

Takim gospodarjem in staršem se bo bržkone prigodila sodnji dan sedaj jim neverjetna nesreča: tudi pri oni vesoljni procesiji po občni sodbi v nebeško kraljestvo bo smel le njihov posel ali otrok vstopiti k Jezusu — oni pa bodo morali ostati zunaj v vnianji temi. Častite in posnemajte sv. Marka; porabite današnjo in druge procesije v dobrem namenu, da bi se ob koncu dni smeli pridružiti veličastni procesiji v nebeški dom. Amen.

M. Volčič.

Pogled na slovstvo.

1. *Synodus dioecesis Labacensis II.*, quam diebus 24.—28. mensis augusti anno 1908 habuit Antonius Bonaventura Jeglič, episcopus Labacensis. Labaci. Sumptibus ordinariatus. Typis typographiae catholicae. 1908. Str. LV + 272. — Cena vezani knjigi 6 kron.

Cerkvena zgodovina nam priča, kolikega pomena so bili za razvoj cerkvenega življenja splošni cerkveni zbori. Kako krasno se je n. pr. poživilo cerkveno življenje po tridentinskem in vatikanskem cerkvenem zboru! — Podobne posledice, kakor jih imajo za vso Cerkev cerkveni zbori, imajo za posamezne škofije cerkvene sinode. Lep dokaz za to nam je ljubljanska škofijska sinoda iz leta 1903. Tedaj je podal presvetli knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič duhovščini modre ukaze in premišljena navodila za dušno-pastirsko delovanje. Omenjamo le II. oddelka (sinode iz leta 1903.), kjer so razložena načela vzgoje in dana podrobna navodila domači in šolski vzgoji ter je označen pomen društev — verskih in izobraževalnih — za vzgojo mladine in ljudstva, in III. oddelka, ki podaja pripomočke za vzorno družinsko, socialno in politično življenje vernikov in govori o dolžnosti duhovnikov kot voditeljev ljudstva. In kako izboren sad so rodile te modre in premišljene določbe v ljubljanski škofiji! Ali ne priča iskreno češčenje sv. Rešnjega Telesa, zlasti vedno češčenje, ki je vpeljano v škofiji, in vzorna gojitev pobožnosti do Matere božje, zlasti v Marijinih družbah, in hvalevredno posvečevanje nedelj po odpravi mnogih plesov, ali ne priča vse to o lepem razvoju cerkvenega življenja? In krasen venec izobraževalnih društev, katol. društev rokodelskih

pomočnikov, posojilnic, kmečkih zvez — ali ni dokaz vzornega družabnega življenja, kakor mu je začrtala pravila sinoda iz leta 1903.?

Enako lepih uspehov nam je pričakovati od II. sinode, ki se je vršila od 24. do 28. avgusta leta 1908. Konstitucije te sinode so izšle v zgoraj naznanjeni obširni knjigi. Na prvih 55 straneh (I — LV) je točen popis sinode, krasni uvodni in sklepni govor knezoškofov in govori, ki jih je imel P. Avguštin Rösler, C. Ss. R., pri sinodi. — Na str. 1—159 so objavljene sinodalne določbe in navodila. Razdeljene so v dva oddelka (titulus I., II.); prvi govori o cerkvi kot stavbi, o redu javne božje službe in o poučevanju krščanskega nauka v cerkvi, deloma tudi zunaj cerkve, posebno pa o onem pouku, ki se tiče vzgoje mladine v čistosti od rojstva do dozorele starosti in poroke. Drugi oddelek poučuje o upravi cerkvenega premoženja in o opraviilih v župnijski pisarni. — V prvem poglavju I. oddelka je pouk, kako se cerkev vzdržuje, popravlja in iznova zida. Sinodalne določbe se nadalje ozirajo na vse predmete v cerkvi in zakristiji. To poglavje sklepajo knezoškofove bodrilne besede za pospeševanje cerkvene umetnosti in določbe o cerkvenem muzeju. V poglavju o javni službi božji je določen natančen red za posamezna cerkvena opravila. Ukazujejo se dalje katehetični govori pri dopoldanskem cerkvenem opraviilu, ki naj trajajo po tri mesece vsako leto; v njih se bode obravnavalo vsako leto po eno poglavje katekizma — ves katekizem torej v petih letih — in dotični del katekizma bo tudi isto leto predmet velikonočnega izpraševanja. Posebno izrednega pomena so v sinodalni knjigi določbe o poučevanju staršev in mladine za tako vzgojo, da bi se grehi zoper šesto božjo zapoved kar najbolj preprečili. Da bo to poučevanje moglo uspešno napredovati, bode presvetli knezoškof izdal še posebno knjižico za starše s poukom, kako naj postopajo pri vzgoji, da mladino obvarujejo grehov, drugo pa za otroke same. — Drugi oddelek knjige — o upravi cerkvenega premoženja in o opraviilih v župnijski pisarni — pojasnjujejo mnogi natančni in vzorni obrazci. — Prepričani smo, da bodo določbe II. ljubljanske sinode silno pospešile razvoj cerkvenega življenja v domači škofiji in da bodo zaradi važnih vprašanj, ki se obravnavajo v določbah, po sinodalni knjigi segli tudi duhovniki drugih škofij.

A. S.

2. Christianus Pesch S. J., *Praelectiones dogmaticae*. Tomus VI. Editio tertia. Friburgi Brisgoviae. Sumptibus Herder MCMVIII. 8°. Str. XVIII. + 452. Cena nevez. K 8'40, vez. K 10'32. — S pričujočim zvezkom, ki obravnava o zakramentih sploh in posebej o krstu, birmi in evharistiji, je pričela izhajati obširna dogmatika v tretji izdaji. Celotno delo bo obsegalo osem zvezkov. V novi izdaji je pisatelj stvarino znatno izpopolnil, ozirajoč se zlasti na sodobno literaturo zadnjih let. Snov je jako pregledno razvrščena, dokazi jasni in lahko umljivi. Kar odlikuje to dogmatiko pred drugimi enakimi deli, je tradicionalni dokaz, ki ga je v potrdilo verskih resnic pisatelj z veliko natančnostjo in brez dvoma z mnogim trudom razbral iz del cerkvenih očetov in poznejših teologov. Z neko lahkoto rešuje zapletene teološke kontroverze in brani katoliško dogmo pred napadi novejših pisateljev. Morda bi pisatelj marsikomu ustregel, ko bi v uvodu daljših poglavij zbral važnejšo literaturo, ki se nanaša na dotični predmet, kakor imajo to nekatere druge dogmatike, n. pr. Pohle i. dr. Drugače je pa knjiga tudi metodično dovršena, in z velikim pridom jo bo rabil ne le teolog po poklicu, temuč tudi cerkveni govornik. Sn.

3. *Benzingers Naturwissenschaftliche Bibliothek*. Nr. 12: *Das Gehirn und seine Tätigkeit*. Von P. Martin Gander, O. S. B. Mit 46 Fig. 8°. (VIII + 130.) K 1'80. — V tem zvezku obravnava P. Gander s priznano temeljitostjo najčudovitejši organ z najbolj čudovitim delovanjem — možgane. Ne spušča se sicer v vse anatomske in fiziološke podrobnosti, vendar podaja iz ogromne, skoraj neizčrpnljive tvarine toliko bistvenih in za umevanje duševnih pojavov potrebnih točk, da je popolnoma dosegel svoj glavni namen: tudi lajku omogočiti razumen vpogled v anatomsko-fiziološke skrivnosti možganov.

S pomočjo 46 jako posrečenih ilustracij opisuje pisatelj živčni sistem in živčne elemente, njihovo lokalizacijo in delovanje. Na obširno polje živčnih pojavov se ne spušča, pač pa razpravlja v zadnjem poglavju o silno važnem razmerju med živčnim in duševnim delovanjem, in sicer na tako zanimiv in spreten način, da se takega pojasnila ne najde zlepa kje drugod. K.

4. *Zgodbe sv. pisma*. — Družba sv. Mohorja bo prihodnje leto 1910. zopet izdala eden ali celo dva snopiča *Zgodb sv. pisma*. Prvi snopič je prišel že pred 15 leti na svetlo: od tačas se je zgodilo precej sprememb med udi naše družbe. Mnogo jih je pomrlo ali izstopilo; vsako leto pa se vpiše po več tisoč novih udov. Koliko Mohorjanov je še, ki imajo vse doslej tiskane snopiče *Zgodb sv. pisma*? In vendar naj bi se nahajala ta knjiga vseh knjig v vsaki slovenski hiši; in Družba hoče pomagati svojim udom, da si nabavijo snopiče *Zgodb sv. pisma za polovico cene*; zato daje za 50 vin. (in 40 vin. za odpravnino) vsak snopič — dokler jih je še kaj. Kdor jih naroči, se mu pošljejo lahko zdaj ali pa jih prejme v jeseni z letošnjimi knjigami vred.

5. *Letošnje šmarnice*. Že so se začela kazati znamenja, da se nam kmalu povrne ljuba pomlad; čimdalje bolj se nam bliža „krasni majnik“. Treba torej že misliti na to, da si pravočasno oskrbimo primerne „šmarnice“. Slovenci imamo sicer že veliko zbirko šmarnic, že kar neko šmarniško literaturo. Vendar si želimo vsako leto še novih šmarnic. Naša marljiva „Katoliška Bukvarna“ nam jih je že preskrbela za letošnji majnik. Naslov jim je: „*Marija Devica najmodrejša*“. Zbral in uredil Andrej Šimenec. Cena vezani knjigi 2 K 40 h. Nazivljanje „*Devica najmodrejša*“ je opravičeno po vsebini. Za vsak dan nam namreč knjiga podaja štiri reči: 1. En oddelek iz Marijinega življenja, v kolikor se more posneti iz sv. pisma in iz ustnega izročila. Že v tem oddelku se vpletajo nekateri nauki. 2. Posebej pa se vsak dan iz dotične epizode Marijinega življenja opisujejo primerni nauki za življenje pod zaglavjem „*Nauk*“. 3. Za vsak dan je pridejan še nauku primeren „*zglede*“ in štiri krajše ali daljše molitve v čast Matere božje. Za javno berilo so letošnje šmarnice tudi zato primerne, ker duhovnik kaj lahko izpušča, ako se mu zdi za njegove poslušavce kakšna reč manj primerna, umestna ali potrebna, ali pa tudi prideva, ako to posebej zahtevajo okoliščine njegovih poslušavcev. Da je knjiga res priporočljiva, jamči že ime pisatelja, ki je že poznan kot naš večletni marljiv in priljubljen sodruhin. Ta priložna in lično vezana knjiga se lahko porabi kot molitvenik, ker obsega ob koncu tudi mašne in druge najpotrebnejše molitve.